

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 9

SAYI : 107

KASIM 1970

TSE ve STANDARD
Aziz ATATÜRK'ün huzurunda
saygı ile eğilir.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ATA'nın yolundayız	3
TSE'den Haberler	5-13
Tekstil Maddelerinin Ticari Rutubeti Standardı	14-15
Av Tüfekleri Standardı ...	16-17
Sanayi Bakanlığı Memur- larının İzmir Seminerinden İzlenimler	19
Standard Dünyasından Ha- berler	21
Gıda Maddelerinin Amba- lajında Kullanılan Plas- tikler ve Toksisite Fak- törleri	22-25
Kokteyl	27
Summary Of Contents	29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

30 Kasım 1970 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

Bu sayımızın başyazısı Atatürk'ün standard konusundaki sözleri esas alınarak yazılmıştır. Atatürk, standard konusuna çok eski yıllarda değinmişti. Sünter, konuyu yeniden işlemiştir.

TSE Teknik Kurulu, ay içinde yaptığı toplantıda 16 yeni standart kabul etmişdir.

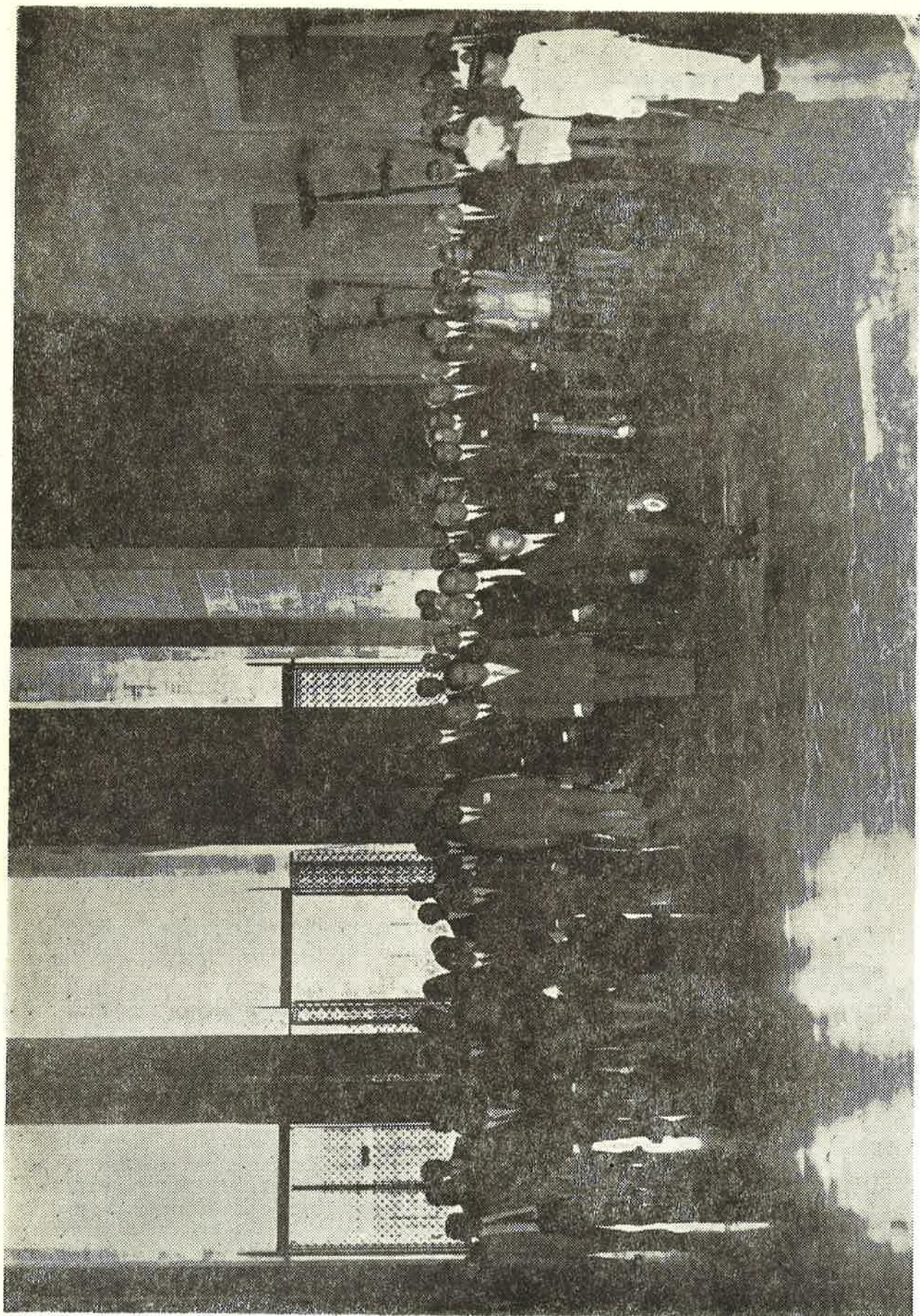

Sanayi Bakanlığı, kendi görevlileri için açtığı seminerlere devam etmiş ve bu yıl da İzmir'de bir seminer açmıştır. Bu seminerle ilgili bir haberi ve bununla ilgili sonuçları ortaya koyan bir yazımızı iç sayfalarımızda sunuyoruz.

Bu sayımızda, önemli bir yazı üzerine dikkati çekeceğiz. Bu yazı gıda maddeinin ambalajında kullanılan plastikler ve bunların toksisite etkenleri ile ilgilidir. Özgün incelemelere de dayanan yazı, konuya ilgi duyanlar için ilginç bir yazıdır.

STANDARD

1970 Eylül ayında Ankara'da yapılan 8. Dönem ISO toplantıları sırasında, ISO Hey'eti Büyükk ATATÜRK'in huzurunda

ATA'NIN YOLUNDAYIZ

Faruk A. SÜNTER

Kasım ayı, Atatürk'ü özellikle anma ayıdır. Bu en büyük Türk'ün 32 yıl önce, aramızdan ayrıldığı 10 Kasım günü düzenlenen çeşitli anma törenlerinde, kendisine borçlu olduğumuz yönlerimizi bir bir ortaya koyuyoruz.

Atatürk'ün parçalanmış ve pay edilmiş topnaklarda nasıl bir yepyeni Türkiye çıkardığını, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde, «Hasta Adam» diye tanımlanan bir memleketin nasıl genç ve dinamik bir önder memleket aşamasına vardığını, ortaya koyduğu sayısız devrimlerle yeni Türkiye'yi çağdaş uluslar arasında nasıl sayılan, komşularının ve dünyanın takdirini kazanan bir ulus haline getirdiğini bu yazımızda avrıntılarıyla belirtecek değiliz. Bu işi, bu ay içinde çeşitli anma törenlerinde, basınımda yetkili örgütler ve kalemler kendilerini ilgilendiren konularda açıklamış bulunmaktadırlar.

Biz Atatürk'ün kendi çalışma alanımıza düşen örgütlerini, bu alanda yaptığı devrimleri ve onun başlattığı uygulamaları dile getirmekle yetineceğiz.

Gerçekten, bugünkü anlamda, çağdaş ileri uluslararası uyguladığı standardizasyon, memleketimizde Cumhuriyet döneminde ve Atatürk'ün işaretti ile başlamıştır.

Büyük başarıyla sonuçlanan savaşların sağladığı hür ve bağımsız ortamda Atatürk kılıçını kimine koyarken, devlet adamı olarak bu memleketin ekonomik düzenini sağlamaya yöneldiği sırada, diğer kalkınma çabaları arasında standardizasyonun da önemini belirtmiş ve bunun sağlanması için gerekli ortamı yaratmıştır.

1930 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen «Ticarette Taşışın Men'i ve İhracatın Murakabesi» adını taşıyan 1705 sayılı Kanun, 1936 yılında bu kanuna ek olarak yayınlanan 3018 sayılı Kanun, İktisat Bakanlığının yeni kuruluş kanununda yer alan «Standardizasyon Müdürlüğü»nün kuruluşu, hep onun zamanına rastlayan standardizasyon çalışmalarının temel taşıdır.

Atatürk'ün 1937 yılında TBMM'nin açılışında verdiği söylev'in şu satırları bu büyük adamın standard anlayışını açıkça belirtmektedir :

«Ticarette en onde gördüğümüz esas, muayen tipler üzerinde işleme ve rasyonel çalışmadır».

Atatürk, uluslararası çalışmalara da büyük önem vermiş ve daha 1933 yılında şu sözlerle Türkiye'nin ilerideki çalışmalarında tutulacak yolu göstermiştir :

«İktisadi kalkınma için her memlekette yapılan gayretlerin, makul ve iyi düşünülmüş milletlerarası toplu tedbirlerle tamamlanmasının zaruri olduğunda tamamiyle mutabıkız».

Gerek bu sözler ve gerekse yine bu büyük devlet adamının, «Hayatta en hakiki mürşit ilimdir» gibi işaretleri, standardizasyon alanında çalışan Atatürk çocukların her günü cabalarında gözönünde tuttukları direktifler olmuş ve böylece aydınlatılan yolda hergün biraz daha ileriye gidilmiştir.

1953 yılında kurulan Türk Standardları Enstitüsü, bilimi ve dünyadaki yenilikleri yakından izlemek amacıyla daha 1955 yılında Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) ve Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC)'na üye olmuştur.

Geçen 15 yıl içinde bu çalışmalar, Atatürk'ün yukarıda belirttiğimiz öngörülerine uygun bir yolda olumlu olarak gelişmiştir. Bugün TSE'nin meydana koyduğu 900'e yakın standartın çoğu bu anlayışla hazırlanıp memleket hizmetine konulmuştur. TSE'nin hazırladığı orijinal standardlar; ECE, OECD, ISO, IEC, Ortak Pazar, FAO, Codex Alimentarius gibi uluslararası kuruluşların hazırladıkları standardlara katkıda bulunmakta ve bu çalışmalara katılan uzmanlarımız, yine Atatürk'ün direktiflerini yine getirmenin kıvancı içinde işgördüklerine inanmaktadır.

TSE, ISO Konseyi'ne iki ayrı dönemde altı yıl için üye seçilmiş; 1968 - 1970 döneminde de bu satırların sahibi Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)'nın Başkanlığına getirilmiştir. Böylece uluslararası alanda da Türk'lerin katkıları Atatürk'ün ruhunu şad edecek bir aşamaya erişmiştir.

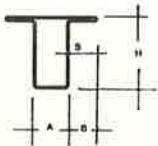

Görülüyorki, standardizasyon alanında da vardığımız aşamalar Atatürk'ün sağlığında çizdiği amaçlara doğru ilerlediğimizi kesin olarak ortaya koymakta ve bizlere O'nun şerefle dolu sözünü tekrarlama hakkını vermektedir :

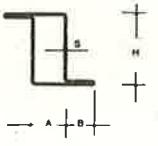
«Ne Mutlu Türküm Diyene».

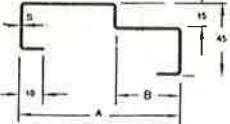
cinsi
ne olursa olsun
**bütün inşaatlarınız için
bu profillere ihtiyacınız vardır**

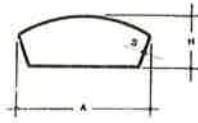
TİP	H mm	A mm	B mm	S mm	G kg/m
BS 101 T	336	18	15	1.5	1.85
BS 102 T	44	20	17,5	2-	3.00

TİP	H mm	A mm	B mm	S mm	G kg/m
BS 101 Z	33,5	18	15	1,5	1,85
BS 102 Z	44	20	17,5	2-	3,00

TİP	A mm	B mm	S mm	G kg/m
BS 201	100	40	1,8	2,27
BS 202	160	45	2-	3,77

TİP	A mm	H mm	S mm	G kg/m
BS 301	50	15	1,5	1,25
BS 302	70	25	2-	2,50

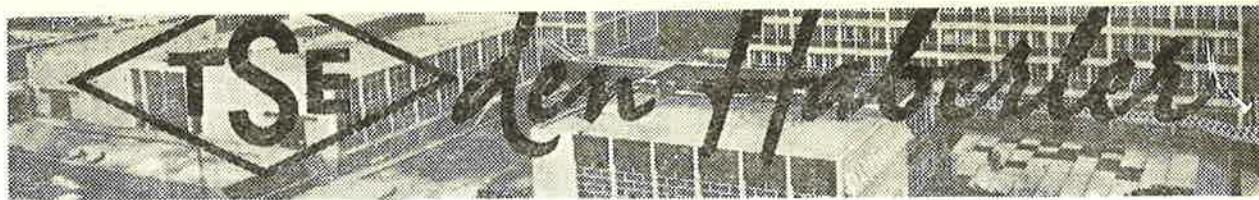
YAPI PROFILLERİ

HÜSÜSİ SİPARİŞ ÜZERİNE ÇEŞİTLİ ÖLÇÜ ve CİNSTE AÇIK PROFİLLER İMAL EDİLİR

Bs BORUSAN
BORU SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL

her işe uygun boru ve profil

Tophane, Salıpazarı Han Kat 8 İstanbul Telf; Santral: 49 00 02
Satış : 44 76 03

TSE Teknik Kurulu 16 yeni standard kabul etti

Teknik Kurul 18/11/1970 Çarşamba günü toplanmış ve 16 yeni standard kabul etmiştir. TSE 499 nervürlü çelik çubukların betonarme yapılarda kullanma kuralları standardının mecburi kılınması hakkındaki gündem maddesinin kabulünden sonra aşağıdaki standardlar, Türk Standardı olarak yürürlüğe konulmuştur :

1 — Yıvsız Av Tüfekleri (Kara Avcılığı İçin) :

Standardda yıvsız av tüfekleri, «çeşitli kara avcılıklarında kullanılmak üzere parçaları, metal, ahşap veya sentetik malzemeden yapılmış silâhlar» olarak tanımlanmıştır. Standardın kapsamına ise saçma veya tek kurşun atan ve özellikle 1.2 maddede belirtilen yıvsız ateşli av tüfekleri girmektedir.

2 — Serbest Yüzeyli Sıvı Akımlarının Ölçüm İşlemleri ile İlgili Olarak Kullanılan Sembol ve Terimler :

ISO/R — 772'nin çevirisini olan bu standardın konusu açık yüzeyli sıvı akımlarının ölçümü ile ilgili terim ve sembollerdir. Standard, aksıta akan sularla ilgili konuları kapsamaktadır. İki prensibe uyularak hazırlanmıştır :

1 — Uygun terim ve sembollerini standartlaşmak ve bazlarını böylece eski gibi bırakmak. 2 — Çeşitli ülkelerde veya çeşitli insanlar tarafından ve hattâ aynı insanların çeşitli zamanlarda ve değişik alanlarda kullanılan terim ve sembollerini bir yana iterek anımları açık olan terim ve sembollerini kullanmak. Bu esaslara göre hazırlanan Rekomandasyon aynen dilimize de çevrilmiş ve bazı yabancı kelimeler değiştirilmeden aktarılmıştır.

3 — Silindirik Şerit (Band) Kovaları (ISO/R — 93),

4 — Çift Katlı Gücü Telleri, Şafth (Armürlü) Dokuma için (ISO/R — 364),

5 — Jakar Dokuması için Çiftli Gücü Telleri (ISO/R — 365),

6 — Çözgü Masurası, Eğirme ve Bükküm İpliği için (ISO/R — 368),

7 — Gücü Çerçeveleri, Tek veya Çift Dizi Gücü Telleri için (ISO/R — 568),

8 — Gücü Çerçeveleri, Gücülerin Aralık İlişkilerini Düzenleyen Ölçüler (ISO/R — 569),

9 — Gücü Teli Geçirilen Çubuklar (Lamalar) Başlarında Göz Halinde Açıkhıklar Bulunan Gücü Tellerinin Geçirildiği Çubuklar (Lamaların) Düzenlenmesi ve Ölçüler (ISO/R — 570),

10 — Metal (Lehimli) Taraklar, Çift Yayla Bağlanmış (ISO/R — 571),

11 — Desen Tahtaları ve Desen Çivileri (Ağaç veya Diğer Uygun Malzemeden) (ISO/R — 573),

12 — Desen Kartonu, Şafth (Armürlü) Tezgâhlar için (ISO/R — 576).

13 — Çeliklerin Ostenit Tane Büyüklüğünün Migrafografik Tâyini :

Sade karbonlu ve az alaşımılı çeliklerin ostenit tane büyülüğünün tâyin metodlarını tanımlayan ve gözlenen tane büyülüğünü belirten kuralları kapsayan standard, ISO/R — 643'den çevrilmiştir. Standard, bir kural standardı olarak önemli bir boşluğu dolduracaktır.

14 — Hidroklorit Asit :

Standard, bazi kimyasal analizlerde, gıda sanayii ve eczacılıkta diğer çeşitli sanayi kolları ile yüzey temizleme

işlerinde kullanılan hidroklorit asiti kapsamaktadır. Analitik saflikta hidroklorit asit standart kapsamı dışındadır. Standarda göre, piyasaya arzedilen hidroklorit asit, içindeki su ve yabancı maddelerin miktarına göre üç sınıfa ayrılmaktadır : Saf hidroklorit asit, teknik hidroklorit asit, tuzruhu. Saf hidroklorit asit ise değişik ve seyreltik olarak iki tipe ayılmaktadır.

15 — Yündeki Asit Miktarının Tâyini :

Yündeki asit miktarı, bu asitin, yünün kuru ağırlığına oranla, sülfirik asit veya asetik asit cinsinden yüzde olarak ifadesidir. İmalât safhasında veya mamûl olarak yılanmış ve/veya boyalı yündeki asit miktarının tâyini, buradaki metodla yapılır.

16 — Yünün Alkalide Çözülebilme Derecesinin Tâyini :

Standardda verilen metod, her cins ve her safhadaki yünün alkalide çözülebilme derecesinin tâyini kapsamaktadır. Yünün alkalide çözülebilme derecesi, 0,1 N hidroksit çözeltisinde belirli sıcaklık ve belirli sürede kaldıktan sonra ağırlık kaybının ilk ağırlığa yüzde olarak oranıdır.

Standardda, cihazlar, reaktifler ve rilmekte ve deneyin yapılması gösterilmektedir.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

Okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'DİR.

Abone İçin müracaat :

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

Standard — 170

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallarıyle daima

müsterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No. 59
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 13 64 - 2105

Not : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki standımızı ve OR - AN
Yapı Endüstri Merkezinin Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.

Standard — 171

RABAK

TESİSLERİMİZDE YAPILAN MAMULLER

• TS² standardına göre Sert çekilmiş som bakır tel 0,2 mm - 10 mm, kuturda

• TS³ standardına göre Örgülü bakır iletken 10-16-25-35-50-70-95-120-150 mm 2

• ALÜMİNYUM İLETKENLER VE

• ÇELİK - ALÜMİNYUM İLETKENLER

• MS 58 Pirinç Yuvarlak ve altri köşe çekme çubuklar

• MS 63 Pirinç Borular, teller

• Bakır Lâma çubuk ve borular : ELEKTROLİTİK BAKIRDAN

• YATAKLı BRONZ ÇUBUKLAR İÇİ DOLU, İÇİ BOŞ

• ALÜMİNYUM LEVHA VE DISK (HER KALINLIKTA VE CAPTA)

• GÖZTAŞI: BAKIR SÜLFAT

İEŞİCİLİK

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMULLERİ A.Ş.

KAĞITHANE Topaşaçlar Cad. No. 18 ŞİŞLİ - İstanbul
Telefon : 46 70 30 Telgraf : RABAKAŞ

SATIŞ MAĞAZASI : Galata, Fermaneciler
Alt Yazıcı Sok. No. 8 İstanbul Telefon : 44 81 13

Standard — 172

Sanayi Bakanlığı Standardizasyon Eğitimine Devam Ediyor

Sanayi Bakanlığının, taşra teşkilâtında görevli bulunan memurlarını, Bakanlığın görevleri arasında bulunan çeşitli konularda eğitmek amacıyla düzenlemekte olduğu bölgelik kurslarından sonucusu, 1 - 11 Kasım 1970 tarihleri arasında, İzmir Sümerbank Basma Sanayii Müzesesesi'nde yapılmıştır.

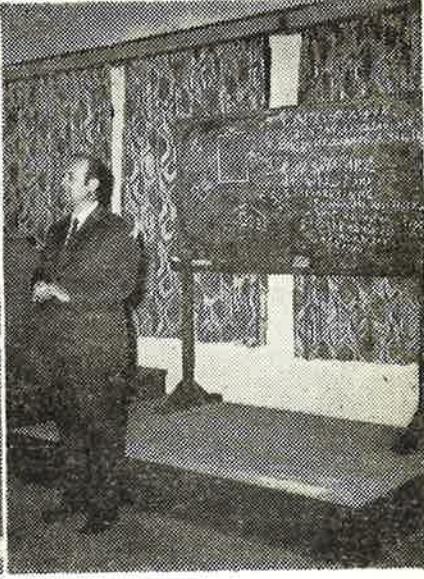
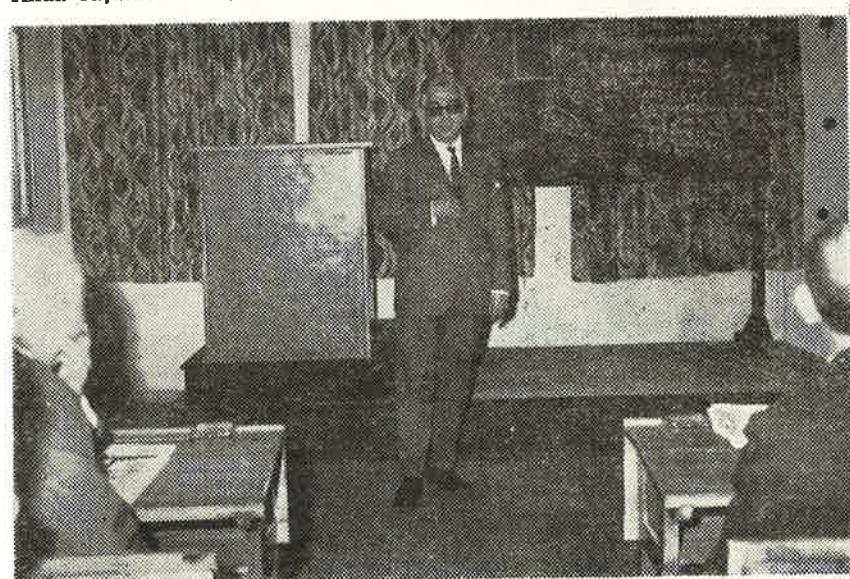
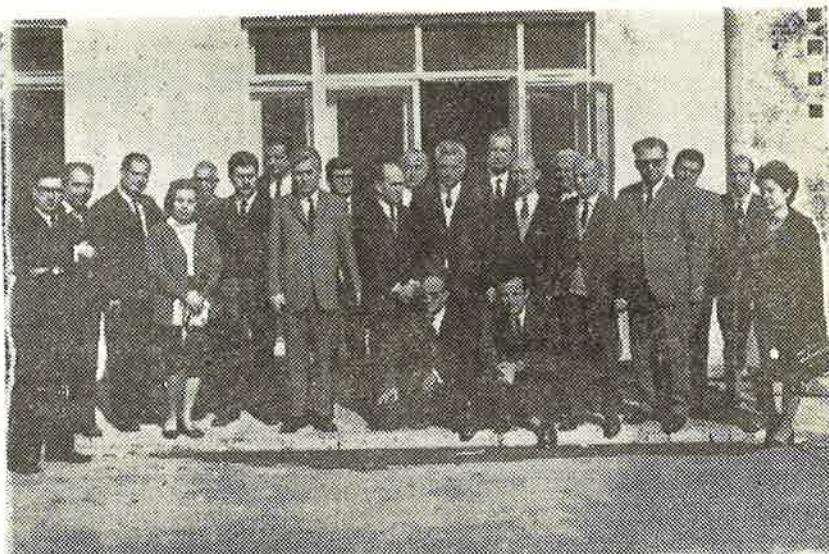
Bu kursta da, bundan önceki gibi standardizasyon ve mecburi standartların kontrolü konularına önemle yer verilmiş ve Türk Standardları Enstitüsü, Bakanlık ile yaptığı işbirliği sonucunda Mevzuat Hazırlık Grubu Başkan Vekili Muzaffer Uyguner ile Yayın Tanıtma Müdürü Taner Berkün'ü kursta standard konularını işlemek üzere görevlendirmiştir.

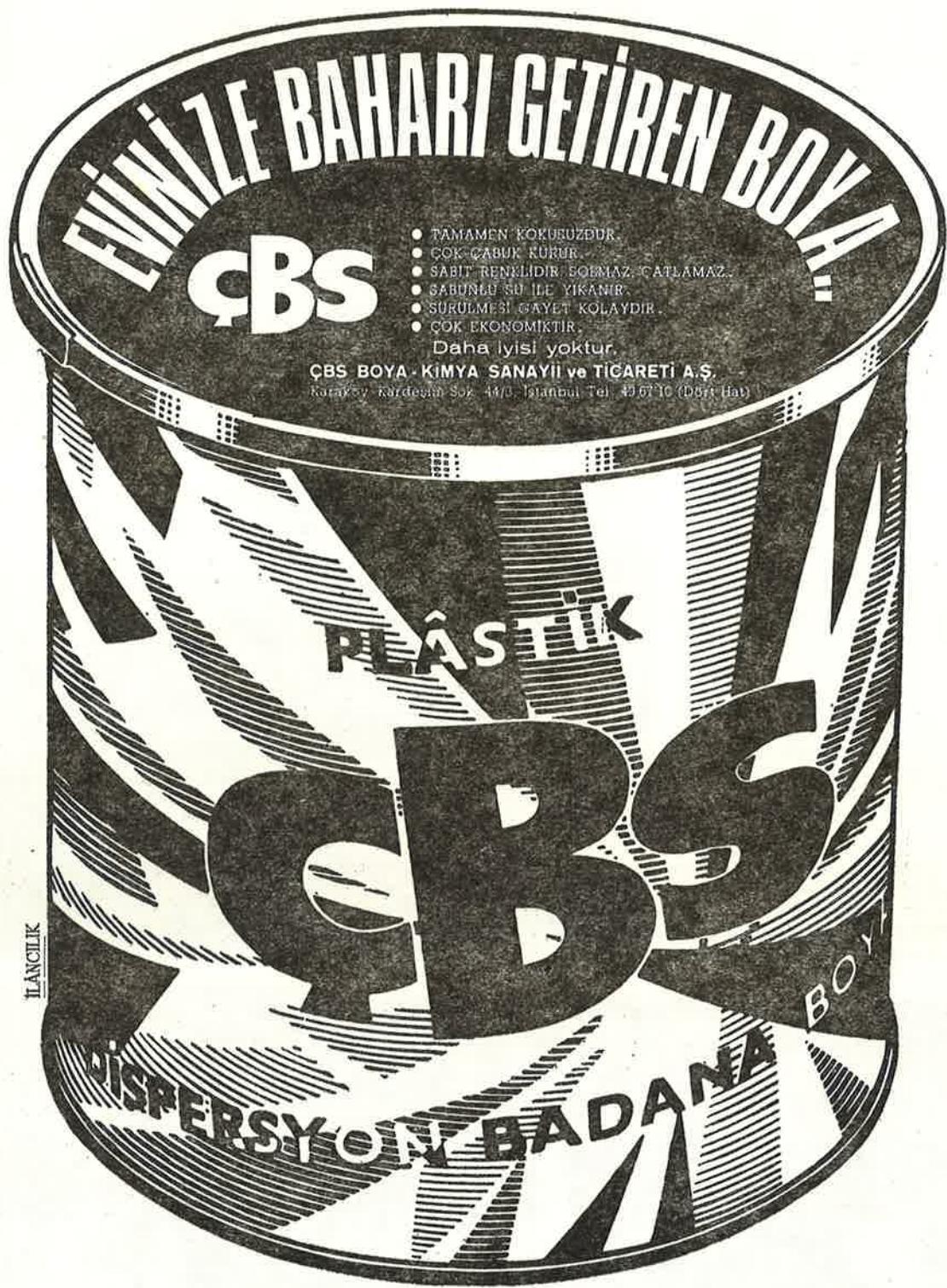
İlk üç günü standardizasyon konularına ayrılmış bulunan kursta açılış konuşmasını Bakanlık İnsan Gücü - Eğitim Dairesi Başkan Yardımcısı Metin Çetin yapmış, daha sonra Taner Berkün, «Standardizasyonun Anlamı ve Faydaları» konusunda kursun ilk dersini vermiştir. Kursta standardizasyona ayrılan ilk bölümde, Türk Standardlarının hazırlanması ve bir standardın tırtılması gibi konularda işlenmiştir.

TSE Mevzuat Hazırlık Grubu Başkan Vekili Muzaffer Uyguner, Türkiye'de standardizasyon uygulamasına esas teşkil eden mevzuat hakkında geniş açıklamalar yaptıktan sonra, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük Hükümlerini ayrıntılı bir şekilde anlatmıştır. 3 Kasım Çarşamba günü Uyguner'in yönetiminde, Sümerbank Basma Sanayii Müzesesesinde bir uygulama yapılmış ve kursiyerlere, numunenin nasıl alınacağı, tutanak düzenlenmesi gibi önemli konular gösterilmiştir.

Bu kursa katılan Sanayi Bakanlığı mensuplarına TSE ilgilileri tarafından Türk Standardları Kataloğu ve çeşitli broşürler de dağıtılmıştır.

STANDARD, bu kursa katılan Sanayi Bakanlığını, elemanlarına, çalışmalarda başarılar diler.

Standard — 173

AN-KA Kabloları da TSE Markasını Taşıyacak

İstanbul'da faaliyet gösteren AN-KA K. H. Akmanoğlu ve Ortakları Koll. Şti.'nin imal ettiği — 3 X 1,5 mm² TT Kumando Kabloları için de bundan böyle TSE Garanti Markasını taşıma izni verilmiştir.

Firma'nın yaptığı müracaat üzerinde Türk Standardları Enstitüsü uzmanları, gerek fabrikada yaptıkları incelmeler; gerekse Enstitü laboratuvarlarında, alındıkları numuneler üzerindeki deney sonucunda, AN-KA Markalar — 3 X 1,5 mm² TT kumanda kablolariının, TS, 38 «Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı» standardına uygun olarak imal olunduklarını tespit etmişlerdir.

Bunun üzerine, AN-KA Kabloları na, standarda uygunluğu garanti eden TSE Markası'ni kullanma izni'nin verilmesi kararlaştırılmış ve bu amaçla 21 Kasım 1970 günü Türk Standardları Enstitüsü ile Firma arasında bir anlaşma imzalanmıştır.

Anlaşmayı, Türk Standardları Enstitüsü adına Yönetim Kurulu Başkanı Faruk A. Sünter ile AN-KA Kabloları K. H. Akmanoğlu ve Ort. Koll. Şti.

temsilcisi K. Şahinoğlu imzalamışlardır.

Bayındırılık Bakanlığı TSE Markasını Arıyor

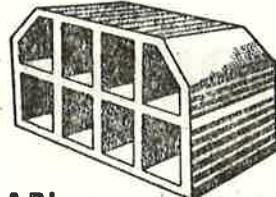
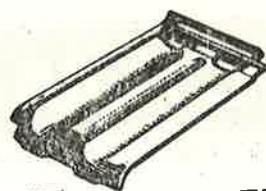
Bayındırılık Bakanlığı Yapı ve İmar İşleri Reisi'nden bildirildiğine göre, Türk Standardları Enstitüsü'nce, standarda uygunluğu tespit olunarak TSE Garanti Markası'ni taşımalarına izin verilmiş bulunan mamüller için Bakanlığın fenöf şartnamelelerine de uygun bulundukları takdirde kalite belgesi aranmamakta; TSE Markası'nnın bulunması kaliteli sayılmalarmaya yetmektedir.

Enstitüce TSE Markası verilen firmalar ve mamüller, 3 aylık periyodlarla Bakanlığa bildirilmektedir.

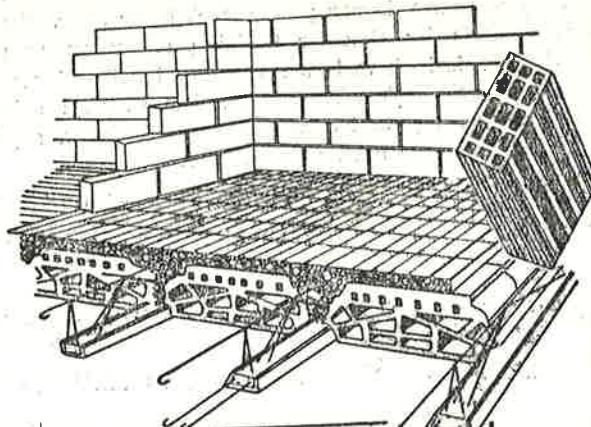
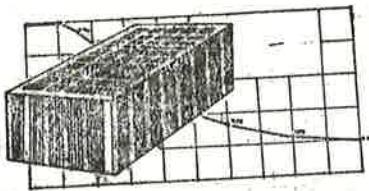
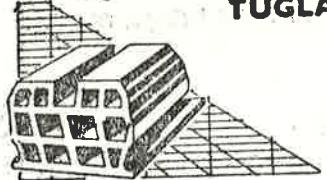
Bilindiği gibi, Genel Kurmay Başkanlığı, Etibank, Ankara EGO İşletmesi İzmir ESHOT İşletmesi gibi, piyasadız belli başlı alıcı durumunda bulunan büyük devlet kuruluşları, satınalmalarında TSE Markası'nm taşıyan mamüllere öncelik tanımaktır ve böylelikle standarda ve yüksek kaliteye verdikleri önemi ortaya koymaktadırlar. Bu uygulamalarla Bayındırılık Bakanlığının da katılmış bulunması memnuniyet uyandırmıştır.

YENİ YAYINLANAN TÜRK STANDARDLARI

No.	Standardın adı	Fiyatı T. L.
TS 857	Krikolar (Kremayerli)	8,-
TS 858	Tarım Traktörleri için Deney Esasları	9,-
TS 859	Termoplastik Yalıtkan Şerit	7,-
TS 861	Şeker (Sakkaroz) ...	13,-
TS 862	El Yangın Söndürme Cihazı	7,-
TS 863	Elektrikli İnsan Asansörleri ...	20,-
TS 864	Debriyaj Balataları (Motorlu Araçlar İçin)	4,-
TS 865	Ticari Tops Gramajları	2,-
TS 866	Kasarlı Pamuk İplikleri ve Kumaşların Su Emme Yeteneğinin Tayini ...	2,-
TS 867	Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamüllerinin Boya Işık Hasıklarının Gün Işığı ile Tayini ...	5,-
TS 868	Yağ Keçeleri (Sentetik Kauçuk Manşetli) ...	11,-
TS 869	Asetik Asit ...	7,-

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ SUBELERİ:

Mecidi Mebusan Cad. Arşan Sahipazarı - İstanbul

☎ : 49 58 02 - 44 81 29

İSTANBUL

MöhürdarFust Bey Sokak 10. kattı
Kadıköy - İstanbul

☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK

Mecidi Mebusan Cad. Arşan

Sahipazarı - İstanbul

☎ : 49 79 56 49 74 14

modern inşaatta

İZOCAM®

SICAGA SOĞUĞA SESE İZOLASYON

Çağımızda sıcak soğuk ve gürültüye karşı izole edilmesi gerekmeyen yapı hemen hemen yok denecek kadar azdır. Gerek yapı içinde konforlu bir atmosfer temini, gerek ıstıma ve soğutma işasraflarının fazlalığı ve bunun asgariye indirilmesi zorunluluğu yapıların mutlaka izole edilmesini gerektiren başlıca sebeplerdir. Bunun yanında, yapının içinde çalışan ve oturanların sağlık şartlarının da gözönünde tutulması icap eder.

Bü vazifeleri bir defada gören bir malzeme olan İZOCAM ise, çeşitli uygulama usulleri ile, yapıda daima tatbik sahası bulmaktadır.

- * En yüksek ısı ve ses izolasyon değeri
- * Yanmaz
- * Firesiz
- * Çürümez
- * Tatbikatı kolay
- * Haşaratı barındırmaz
- * Elastiki
- * Hafif
- * Kokusuz
- * Sensuz ömürli
- * -100 °C ile + 550 °C arasında kullanılabilir,

GRAFIKA İZ 702

HER TÜRLÜ TEKNİK BİLGİ İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK BÜROLARIMIZ ÜCRETSİZ EMRİNİZDEDİR.
İZOCAM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.: BANKALAR CAD. TÜRKELİ HAN - KARAKÖY - İSTANBUL TEL. 49 84 51-52

İSTANBUL
49 84 51

ANKARA
10 62 18

İZMİR
35739

TRABZON
2398

ADANA
2830

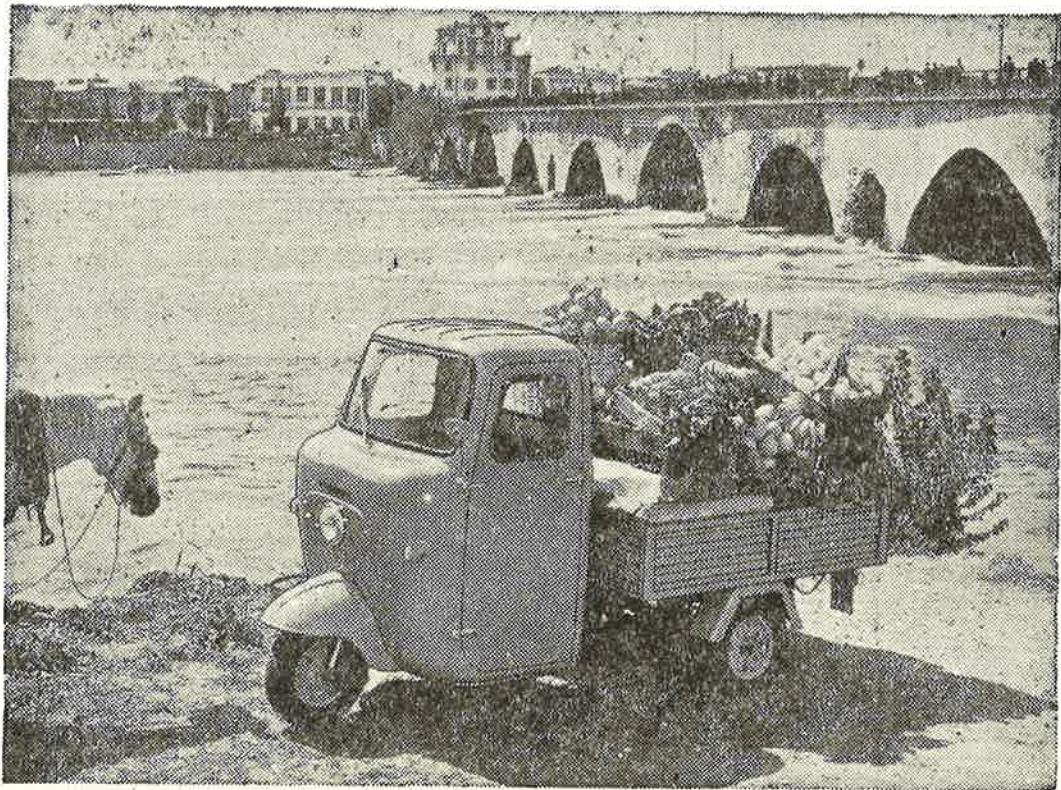
Grafik (175)

**TSE MARKASI ALAN FİRMALAR VE ÜZERLERİNE
MARKA KONULAN MAMÜLLER**

FİRMA	Mamülün markası	Mamülün Cinsi	Uygun Bulunduğu Türk Standardı
Türk Siemens Kablo ve Elektrik Sanayii A. Ş. (İstanbul)	SIEMENS	YVV 0,6/1 kV, YVMV 0,6/1 kV, YVŞV 3,5/6 kV, YVMHŞV 5,8/10 kV, T, AT, BT, CT, TT, ATT, TTR ve TRN Kabloları	TS 38 ve TS 212
Surtel Kablo Sanayii A. Ş. (İstanbul)	SURTEL	YVŞV, YVŞÇV, YVHŞV, YVHŞÇV, YVV, YVMV, T, AT, TT, TP, TRN ve TRY Kabloları	TS 38 ve TS 212
Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A. Ş. (İstanbul)	KAVEL	YVV 0,6/1 kV, YVŞV 3,5/6 kV, YVMHŞÇV 5,8/10 kV, YVMV 0,6/1 kV ve YVŞV 0,6/1 kV Kabloları	TS 212
AN - KA K. H. Akmanoğlu ve Ort. Koll. Şti. (İstanbul)	AN - KA	— 3 X 1,5 mm ² TT Kumanda Kablosu	TS 38
Türkkablo A. O. (İstanbul)	TÜRKKAB-LO	26 Al 7 St Alüminyum İletkenler ve 7X3,12 mm'lik PDPPY tipi Örgülü Alüminyum İletkenler	TS 490
Hayk Değirmencioğlu (İstanbul)	HEICO AMİRAL	220/20 W ve 220/40 W'lık Floresan Lâmba Balastları	TS 58
Balfak Elektrik - Elektronik Sanayi ve Ticaret Koll. Şti. (İstanbul)	BALFAK	220/40 W'lık Floresan Lâmba Balastları	TS 58
Ankara Çimento Sanayii T. A. Ş. (Ankara)	ANKARA ASBEST BORU	Φ 80 mm 12,5 Atm., Φ 100 mm 7,5 - 10 Atm., Φ 100 mm 12,5 Atm., Φ 125 mm 7,5 - 10 Atm., Φ 150 mm 7,5 - 10 Atm., Φ 200 mm 7,5 - 10 Atm., ve Φ 200 mm 12,5 Atm. Asbestli Çimento Boruları	TS 102
Superlit Elyaflı Çimento Sanayi ve Ticaret A. Ş. (İstanbul)	SUPERLİT	50 - 60 mm çaplı bütün Basınç Tipi Asbestli Çimento Borular	TS 102
Eternit Sanayii A. Ş. (İstanbul)	ETERNİT	50 - 400 mm Çaplı Bütün Basınç Tipi Asbestli Çimento Borular	TS 102
Ege Sanayi A. Ş. (İstanbul)	VİALÀ (Gözlük marka)	Firmanın İmal Ettiği Çeşitli Eğeler	TS 375
Arçelik A. Ş. (İstanbul)	ARÇELİK	Ev Tipi Buzdolapları	TS 87
Profilo Sanayi ve Ticaret A. Ş. (İstanbul)	AEG	Ev Tipi Buzdolapları	TS 87
Arçelik A. Ş. (İstanbul)	ARÇELİK	Ev Tipi Merdaneli ve Santrfijili Çamaşır Makineleri	TS 290
Profilo Sanayi ve Ticaret A. Ş. (İstanbul)	AEG	Ev Tipi Merdaneli ve Santrfijili Çamaşır Makineleri	TS 290
Kaleflex Yer Döşeme-leri A. Ş. (İstanbul)	KALEFLEX	PVC Yer Döşemeleri	TS 624
Metalürji Fab. T. A. Ş. (İzmir)	METAŞ	III a Tipi Nervürlü Çelik Çubuklar (8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 mm çaplı)	TS 708
Madenî ve Kimyevî Bo-yalar Fab. Ltd. Şti. (İstanbul)	KELEBEK	Litopon	TS 722
Erka, Balatacilık Ltd. Şti. (İstanbul)	ERKA	Fren Balataları	TS 555
Süper Balatacilık San. Koll. Şti. (İstanbul)	SÜPER	Fren Balataları	TS 555
Beşer Balatacilık Tic. ve San. A. Ş. (İzmir)	BEŞER	Fren Balataları	TS 555

ARCCELİK

TRİPORTÖRÜ

AYDA 600 LIRA TAKSİTLE

Sürat - Emniyet - Ekonomi

Bol ve Ucuz Yedek Parça - Muntazam ve Süratlı Servis

Genel Satıcı: MOTÖR TİCARET A.Ş. Mecidiyeköy, Büyükdere Cad. No. 97, Tel.: 47 80 00

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK

- ★ «Sabit Tesis, Kurşun - Asit Akümülatörleri», «Yol Verme, Kurşun - Asit Akümülatörleri» ve «Gerilim Atlama Mesafeleri ve Hava Yalıtma Aralıkları» standard tasarımları Hazırlık Grubunun incelemesinden geçmiş olup, mütalâaya gönderilmek üzere derlenmektedir.
- ★ «En Büyük Gücü Göstericiler», «Alüminyum Toplayıcı Çubuklar» ve «Elektrik Makinaları Fırçalarının ve Bunlara İlgili Parçaların Boyut, Ad ve Biçimlerini» standard tasarımları mütalâadan dönmüş olup, olgunlaştırma çalışmaları yapılmaktadır.
- ★ Sodyum Buharlı Boşalmalı Lâmbalar», «Sodyum Buharlı Boşalmalı Lâmba Balastları» ve «Alçak Gerilim İçin Kauçuktan Yalıtkan Eldivenler» standard tasarımları Alt Komiteden geçmiş olup, Teknik Kurula gönderilmek üzere hazırlanmıştır.

İNŞAAT

- ★ «Metaller İçin Bazlı Koruyucu Örtüleri ve Bunlara Ait Deney Metodları» standard tasarımı iş programından çıktıktı ve yerine aynı konuya kapsayan «CA - 50 Soğuk Tatbikli Kömür Katran Boyası» ve «Sıcak Tatbikli Kömür Emaye Boyası» konuları alınarak Teknik Komiteleri kuruldu.
- ★ «Anormal Hava Şartlarında Beton Dökümü ve Bakım Kuralları», «Taşıyıcı Hafif Beton Karışım Hesapları», «Betonun Ölçülmesi, Karşılaştırılması», «Beton Taşınması ve Yerleştirilmesi Kuralları», «Beton Kalıp İşleri» standard tasarımlarının hazırlanması için de Teknik Komiteleri kurulmuştur.

KİMYA

- ★ «Oto Emniyet Camları», «Lifli Yalıtma Malzemeleri», ve «Galvanizleme (Sıcak Daldırma)» standard tasarımları gelen mütalâalara göre olgunlaştırılmışlardır.
- ★ «Yemeklik Pamuk Yağı, Ayçiçeği Yağı, Mısırözü Yağı, Soya Yağı, Yerfistiği Yağı, Rapiska Yağı» ve «Yemeklik Bitkisel Yağlar Muayene Metodları» standard tasarımları Alt Komiteden geçmiştir.

LABORATUVAR

- «Yağlı Tohumlarda Yağ Miktarının Tayini (ISO /R-659)», «Yağlı Tohum Küspelerinde Rutubet (ISO/R 771)», «Yağlı ve Uçucu Madde Tayini (ISO/R 771)», «Yağlı Tohum Küspelerinde Toplam Kül Tayini (ISO/R 749)» ve «Cam Taneciklerinin 98°C Hidrolik Dayanıklılığının Tayini (ISO/R 719)» rekomendasyonları tercüme edilmektedir.

MADEN

- «Kaya Saplamaları» standard tasarısı gelen mütalâalara göre olgunlaştırılmaktadır.

MAKİNA

- ★ «Yük Asansörleri» standard tasarımının Teknik Komitesi kurulmuş olup, çalışmaya başlamıştır.
- ★ «Çelik Çekme Boruları için ekleme Parçaları» standart tasarısı gelen mütalâalara göre olgunlaştırılmıştır.

METALURJİ

«Galvanizli (Çinko Kaplı) Çelik Telgraf ve Telefon Hat Telleri» standard tasarısı mütalâaya gönderilmek üzere hazırlık grubunda incelenmektedir.

ORMANCILIK - ORMAN ÜRÜNLERİ

«Kesim ve Topraklama Kuralları», «Kağıtlik Odun», «Kaplama ve Kontrplaklık Kayın Tomruğu», «Ham Çam Reçinesi», «Defne Yaprağı», «Mazı», «Palamut», TS 51 «İgne Yapraklı Yapı Keresteleri (Revizyon)» TS 64 «Odunlifi Levhaları (Revizyon)» TS 65 «Odunlifi Numune Alma ve Muayene Metodları (Revizyon)», standard tasarılarının hazırlanması için Teknik Komiteleri kuruldu.

PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ

«Ham Petrol ve Petrol Ürünlerinden Numune Alma» standard tasarısı mütalâaya gönderilmek üzere hazırlık grubunda incelenmektedir.

TEKSTİL

«İğneli Tarak Ayırıcı ile Yün ve Benzerlerinde Lif Uzunluğu Tayini», «Yapağıda (Kirli Yünde) Tops randımanı tesbiti», «Yapağıda (Kirli Yünde) Tutam (Lüle) uzunluğu Tayini» ve «Siirt Battaniyesi», TS 241 «İplik Numaralaması Sistemi (Revizyon)» ve TS 263 «Pamuktan Yapılmış Tek Kat Penye Çözgü İpliği (Revizyon)» standard tasarıları olgunlaştırılmaktadır.

MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULUSLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARILARI (*)

İNŞAAT

- TS - 30 «İnşaat Kireçleri»
- TS - 31 «İnşaat, Kireci Numune Alma Metodları»
- TS - 32 «İnşaat Kireci Teknik Muayene Metodları»

KİMYA

- «Yemeklik Tuz»

MAKİNA

- «Piston ve Piston Pimleri»
- «İçten Yanmalı Motor Soğutma Sistemlerinde Kullanılan Lاستik Hortumlar»
- «Vidalar»

(*) Bu tasarılar hakkında görüş ve fikirlerini bildirmek isteyenler en kısa zamanda, Ankara, Necatibey Cad. 118 deki TSE Merkezine başvurmalıdır.

ÇEŞİTLİ TEKSTİL MAMULLERİNDE TİCARI RUTUBET ORANLARI

— Ham Maddeler

Yıkanmış her cins merinos ve yerli yapağı ve yünleri	% 14
Yıkanmış deri yünleri	% 14
Yıkanmış kuzu yünleri	% 14
Pamuk lifleri	% 8,5
Ham keten lifleri	% 12
Ağartılmış keten lifleri	% 8,75
Jüt lifleri	% 13,75
Kendir lifleri	% 12
Tabii ipek lifleri	% 11
Rayon (rejenere sellüloz) lifleri	% 11
Asetat lifleri	% 6,5
Triasetat lifleri	% 3,5
Poliamid lifleri	% 4,5
Akrilik lifleri	% 1,5
Poliester lifleri	% 0,4

— Yarı Mamüller

Yün topsu	% 18,25
Rayon topsu	% 11
Asetat topsu	% 6

— Mamüller

— İplikler

Kamgarn yün ipliği	% 18,25
Strayhgarn yün ipliği	% 14
Ham pamuk ipliği	% 7
Boyalı pamuk ipliği	% 8
Merserize pamuk ipliği	% 8,5
Tabii ipek ipliği	% 11
Rayon ipliği (devamlı veya kesikli)	% 11
Asetat ipliği (devamlı veya kesikli)	% 6,5
Poliamid ipliği	% 4,5
Poliester ipliği	% 0,4
Akrilik ipliği	% 1,5

— Kumaşlar

Yünlü kumaşlar	% 14
Pamuklu kumaşlar	% 8,5
Rayon kumaşlar	% 11

— Döküntüler

Yün tops döküntü ve yoluğu ..	% 18,25
Kemling (Yün tarama döküntüsü)	% 16
Yün çorap ve triko açması	% 14
Yünlü kumaş açması	% 14

YENİ Standardlar

- I -

TEKSTİL MADDELERİNİN TİCARİ RUTUBETİ STANDARDI

Zehra ÖZGÜR
Kimya Y. Mühendisi

Rutubetli bir atmosferde bırakılan her madde, havadan rutubet çekerek bünyesinde absorbe eder. Maddenin absorbe ettiği rutubet, kendi özellişi, bulunduğu ortamın suhuneti ve nisbi rutubet miktarı ile değişir.

% 100 nisbi rutubeti bulunan, örneğin, 20°C'deki bir atmosfer içine tamamen kurutulmuş halde değişik tekstil maddeleri konulur ve belirli zaman aralıkları içinde bunların alındıkları rutubet miktarları tayin edilirse, her birinin değişik oranlarda rutubet almaktan oldukları tesbit edilir.

Birkaç ölçüme sonunda her maddenin aynı bir rutubet oranına eriştiği ve bunun üzerine çıkmadığı görürlür.

Ters yönde deneyler yapılarak aynı sonuçlara erişilebilir. Yani, kuru maddenin yerine % 100 rutubetli maddeler, belirli atmosfer şartlarında bırakıldıkları zaman belirli bir orana kadar rutubet kaybederler. Diğer bir deyimle, maddenin absorbe ettiği rutubet miktarı ile havanın rutubeti arasında, her maddenin karakteristik olan, bir denge kuruluncaya kadar bir rutubet transferi olur.

Denge durumunda maddenin absorbe etmiş olduğu rutubet miktarına o maddenin **normal rutubeti** denir.

Tekstil maddelerinin ticaret ve sanayide normal atmosfer şartları 20°C ve % 65 nisbi rutubet itibar edilir ve bu ortam standard atmosfer şartları olarak adlandırılır.

Standard atmosfer şartlarında her cins tekstil maddesinin denge durumu, ifade eden normal rutubet miktarı **ticari rutubet** olarak kabul edilir.

Dünya ticaretinde teamül haline gelmiş ticari rutubet miktarları, tekstil ham madde yarı mamul ve mamulleri bakımından bir standard halinde toplanmış ve TSE Teknik Kurulunca

8 Nisan 1970 tarihinde TS - 838 «Tekstil Maddeleri Ticari Rutubeti» standartı kabul edilmiştir.

Bu standard, yurt içinde tekstil maddeleri ticaret ve sanayii ile mesgul olanlar için çok önemli bir ihtiyaç karşılamış olacaktır. Standardın uygulanması ile karşılıklı anlaşmazlıklar ortadan kalkacağı gibi, alıcı ve satıcı olarak alınmalar da önlenmiş olacaktır.

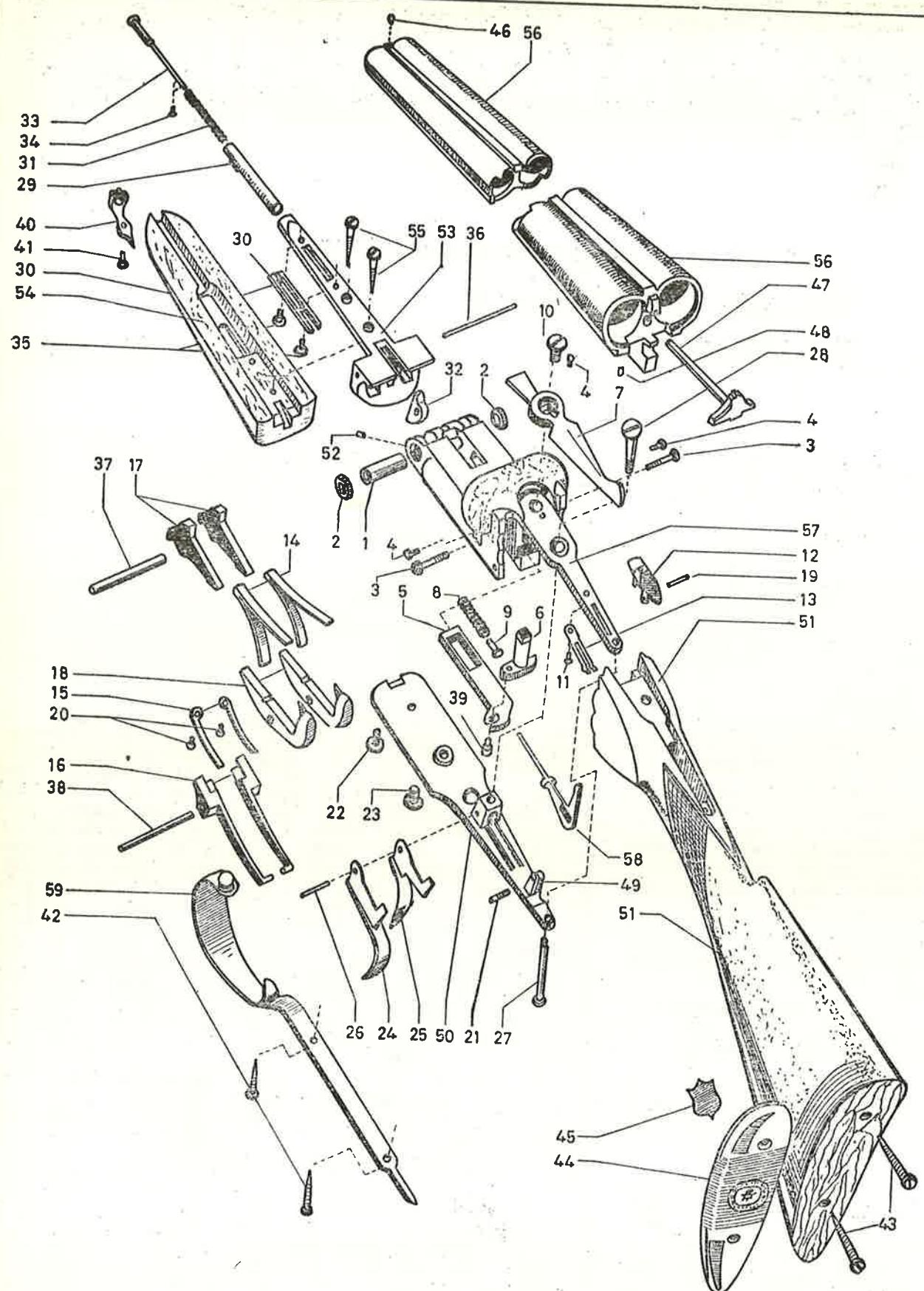
Ticari rutubet kavramı yurt içi ticaretinde oldukça yeni bir kavram olduğunu bu konuda bu dergide biraz geniş açıklama yapmayı faideli görmekteyim.

Birçok kimseler, bir maddenin verilmiş olan ticari rutubet miktarını o maddenin mutlaka o kadar rutubet ihtiyacının gerekliliği olduğu şeklinde anlamaktadırlar. Bu görüş tamamen yanlıştır. Başlangıçta kısaca izah edildiği gibi, her maddede bulunan rutubet, hava rutubeti ile sıkı sıkıya bağlı olarak bir dengenin sonucudur. İklim şartlarına göre her yerde ve her zaman birbirinin aynı olmayan ortamlarda bulunan tekstil maddeleri de şartlara göre değişik rutubet absorbe edeceklerdir. Bu değişik şartları, sabit ve belirli bir şarta dönüştürmek için

«Standard Atmosfer Şartları» fikri doğmuştur. Her maddenin ancak, standard atmosfer şartlarında normal olarak absorbe edilecek rutubet miktarı ise ticari rutubet olarak karakterize edilmiş ve değişik şartların bu rutubete hesaben ıca edilerek kullanılması kolaylığını ve birligini sağlamıştır. Tekstil ham maddelerinin alım - satımında fiili rutubet ve mal ağırlığı ölçüldükten sonra ticari rutubet kullanılarak ticari ağırlık hesap edilmelidir.

Dış piyasalarda özellikle yün elyafı ve yün iplikleri ticaretinde ticari ağırlıkların tesbiti için tarafsız müesseseler kurulmuştur. Piyasaya arzedilen mallar bu müesseseler tarafından tartılır, rutubet tesbit edilir. Ticari ağırlığı bulunur ve satış faturalarına bu ticari ağırlıklar yazılr.

Memleketimizde böyle bir uygulamanın gerektirdiği organizasyon bugün için mevcut olmadığından standardın ilk uygulama yıllarında kesin ticari ağırlık kavramının kullanılması mümkün olamayacaktır. Satıcının, malını ıslatarak alıcıyı aldatmasını önlemek bakımından not: 2'de normal rutubetten fazla rutubeti olan malların rutubeti, ticari rutubete ıca edilerek malın ağırlığının hesap edilmesi sağlanmıştır. Diğer taraftan, sun'ı olarak rutubetlendirilmediği takdirde, memleketimizde hiçbir tekstil maddesi, normal ticari rutubeti kadar rutubet ihtiyaç etmemektedir. Bu bakımından üreticiden olduğu durumda alınan tekstil maddelerinin ticari ağırlığı ıca pratik bakımından mümkün değildir. Bu itibarla, bugünkü yurt şartları gözönüne tutularak aracılarcın havadan kâr sağlama malarını önlemek maksadı ile normal ticari rutubetin altında rutubet ihtiyaç eden mallara herhangi bir işlem uygulanmaz kaydı Not: 2'de konulmuştur. Ticari rutubet miktarı, mamul malların özelliklerinin tesbiti için de önemlidir. Tekstil mamullerinin mukavemet, gramaj, iplik numarası gibi özellikleri standard atmosfer şartlarında tayin ve tesbit edilir. Yani, bildirilen değerler, normal ticari rutubetini almış maliyetler, normal ticari rutubetini ifade eder. Kontrol ve muayenelerinde, aynı şartlara getirilmezse değişik neticeler çıkar. Bu bakımından standard atmosfer şartları bulunmayan laboratuvara yapılan muayenelerde bulunan numara ve gramaj değerleri, ticari rutubete ıca edilerek düzeltilmelidir.

S E K I L - 2a Av tüfeklerinin parçaları .

AV TÜFEKLERİ STANDARDI

F. Fuat ORSAN
Y. Müh.

Yurdumuzda yeni bir sanat kolu doğmaktadır. Bu sanat kolunun hem endüstride hem de küçük sanatlar sınıfında yeri vardır: Av tüfekleri yapımı.

Türkiye'de av tüfeği yapımına ikinci dünya savaşından sonra ilk defa Makina Kimya Endüstrisi Kurumu başladı. Buna paralel olarak Türkiye'nin bir çok ve umulmadık yerlerinde küçük av tüfeği atelyeleri kuruldu. Özellikle Karadeniz kasabalarında, Düzce'de Konya'nın Huğulu Köyünde v.s.

Yerli av tüfeği yapımı teşebbüsüne en büyük sebep, bu malların ithalatının kısıtlanmış olması, fiyatların yüksekliği ve böylece av tüfeği ihtiyacının karşılanamamasıdır.

Ne var ki teknolojik bilgi kılığı, sonra iyi ve uygun malzemenin bulunamaması yüzünden yurt içinde yapılan av tüfekleri, özellikle ilk zamanlarda hiç iyi sonuç vermedi. Bu tüfekleri kullananlar kazaya bile uğradılar.

İşte bu nedenlerden ötürü silah yapımında kullanılan malzemeyi ve işçilikleri bir düzene bağlamak gerekiyordu.

Türk Standardları Enstitüsü'nün hazırladığı Ateşli, Yıvsız Av Tüfekleri Standardı bu ihtiyaça cevap vermeye çalışmaktadır.

Bu standardı hazırlamak kolay olmadı. Herhangi bir memleketten benzeri standard getirip tercüme etmek suretiyle kendimize mal etmek mümkün değildi. Çünkü Av Tüfeği yapan memleketlerin çoğu standard yoktu. Bu memleketlerden teknolojik bilgi almak da hemen hemen imkansızdı. Bu yüzden bir çok yabancı literatürden faydalanan zorunda kaldık. Bu arada şahsi dostluklara dayanarak Robert Churchill firması nezdinde danışmalarda bulunduk, sonunda bilimsel yönleri ve teknolojik tarafları ile bu standard meydana geldi.

Av tüfekleri yapımı öteden beri endüstriyel ve yapma mahareti gelişmiş birkaç memleketin tekelineydi. Ancak işçiliklerin yükselmesinden ötürü çok pahaliya mal olmaktadır. Bu ekonomik Konjonktürden faydalanan İspanya büyük bir hamle yaparak

Dunya Av Tüfekleri piyasasında söz sahibi oldu.

Bugün İspanya mükemmel silahlar yapmakta ve İngiliz tüfeklerine kıyasla yarı fiyatına ihrac etmektedir. Bizim bu alandaki durumumuz İspanyanın av tüfeği yapımına başladığı ilk yillarda benzer.

Teknolojik prensiplere riayet et-

mek, iyi malzeme kullanmak şartlarıyla Türk Av Tüfekleri meydana getirilmek ve bunları memleketimizin ihrac malları arasında sokmak pekala mümkündür.

Türk Standardları Enstitüsü Av Tüfekleri Standardı ile memleket yararına yeni ve orijinal bir eser sağlamış olduğu kanısındadır.

HER TÜRLÜ REKLAMALARINIZ İÇİN

TÜRKAY ENDÜSTRI VE TİCARET A.Ş.

KİBRİTLERİ

Kutu etiketleri Üzerine
Hertürlü reklamlarınızı
Yurdun her yerinde
Teşhir eder.

AYRICA

Hususi Reklâm poşet
ve büyük kutu kibritler-
le de reklamlarınızı en iyi
şekilde yapabilirsiniz.

Taşsilat için müracaat :
Tel: 63 36 00-01
Adres : Çayırbaşı sokak No 1
İstanbul - İstanbul

Niçin Shell?

Shell daha mı ucuz?
Hayır.

Shell daha mı iyi?
Onu kullanan bilir.

Peki... Shell akaryakıtını
bu toprakların malı mı?

Evet! Yüzde yüz!

Yüzde Yüz Yerli Üretim

Manajans — 3729 (178)

SANAYİ BAKANLIĞI MEMURLARININ İZMİR SEMİNERİNDEN İZLENİMLER

Muzaffer UYGUNER

Sanayi Bakanlığı İnsan gücü ve Eğitim Müdürlüğü'nün, Sanayi Bakanlığı iller teşkilatında çalışan memurları için düzenlediği yetişirme seminerlerinden biri de İzmir'de, Sümerbank Basma Fabrikası'nda yapıldı. 2 Kasım tarihinde başlayıp 11 iş günü süren bu seminerin ilk üç günü standard konusuna ayrılmıştı. Standard konuların gene TSE ilgili tarafından anlatılması uygun bulunduğuundan, TSE tarafından görevlendirilen Mevzuat Hizırk Grubu Başkan Vekili Muzaffer Uyguner ile Yayın ve Tanıtma Müdürü Taner Berkün İzmir'e gitmişlerdi.

Seminere katılan memurlar, Batı Anadolu illerinde çalışan memurları ve içlerinden bir kısmı daha önceki seminerlere katılmışlardı. 21 memurun katıldığı seminerde çeşitli konular üzerinde karşılıklı konuşmalar yapılmıştır. Burada, bu konuşmalar sonunda ortaya çıkan ve bu konuşmalarda ortaya atılan konular üzerinde durmak istiyoruz. Bunların bazıları daha önceki seminerlerde de ortaya atılan hususlardır. Fakat, bu kez de ortaya atıldıklarına göre, tazeliğini yitirmemişler demek oluyor.

1. Memurun Denetime Yetişmemesi :

Seminere katılanlar, işlerinin çokluğu yüzünden standard denetimi için zaman bulamadıklarından yakınımlardır. Kendileri, özellikle maden işlerinin çokluğunu ileri sürmüştür.

Kanaatimiz odur ki, bu yakınıma gerçeğe uygun değildir. Bu hususu kendilerine de açıkça söylemiş bulunuyoruz. Bir memurun işi ne kadar çok olursa olsun, standard denetimi için gene de çok vakti vardır. Şöyledi ki: Memur evinden çıkip iş yerine gelinceye kadar her gün bir ticarethanede denetim yapsa ayda otuz denetim yapılmış olur. Aynı işi akşam üzeri de evine ya da şehir kulübüne giderken yapsa denetlenen yer sayısı altı misi bulur. Bu denetim için harcanacak zaman beş on dakikadır. Nümune alınması zorunluğu beliren hallerde ise, bu işlemi bitmesi için en çok yirmi dakikaya ihtiyaç vardır. Günde en çok yirmi dakika sürecek bir işlem için zaman olmamasından söz edilemez. «Çoban isterse tekeden süt çkarır» diyen atasözümüz burada hemen anımsamalıyız. Memuru işgal edecek denetim, olsa olsa, ilçelerde yapılması gereken denetimdir. Maden keşifleri için gidildiğinde bu iş de yerine getirilebilir. Memurların, denetim için yardımcı memur istemeleri bu yönden pek de yerinde olamaz.

2. Memurun Bütün Standardları Denetleyeceğ Sekilde Yetişirilememesi :

Seminerde ortaya atılan konulardan en önemlidisi, memurların bütün standartları bilmemesi ve bunları bilecek şekilde yetiştirememeleridir. Bu, çok önemli bir sorundur gerçekten. Çünkü, bilginin sınırı yoktur. Bu sınırsız bilginin içinde bir çok standard da girer. Bir memurdan mecburi kılınan bütün standartları bilmesi beklenemez. Bunlar yeniden konulardır ve memurlar daha önce bunlarla hiç ilgilenmemiştir. Hatta bazıları ile tüketici olarak dahi karşılaşmamış olabilirler. Böyle bir durumda o standardın uygulamasını beklemek, standard konusu malin denetimi ummak hayal olur. Standardda bazı metodların verilmiş olması herşeyin kolayca yapılabileceği anlamını tasızmaz elbet. Özellikle duysal muayeneler her zaman yarlıtabilir denetleme yapan kişileri. Bu yüzden, Batılı ülkelerde her konuda bir uzman bulunur. İhracat denetiminde bizim durumumuz da aşağı yukarı böyledir. Fakat, iç piyasada yapılan denetlemelerde böyle bir olanak yoktur. Yaptır ama, denetlemeyi yapacakların yetiştirmesi söz konusu olabilir. Buna göre, yeni bir standard mecburi kılınır yürürlüğe girmeden önce bu işe görevlendirileceklerin yetiştirmesi şarttır.

Uygulamada buna imkân bulunamamaktadır. Bu yüzden, denetlemeyi etkili olarak yapacak bir yol düşünülmelidir. Eski çağlarda bu denetleme görevini loncaların yetkilileri ile ihtisap ağaları yapardı. Bugün ihtisap ağalığı olmadığına göre, loncaların benzeri bulunan meslek teşkekkülerinin görevlilerinden bu yolla yararlanılabılır. Öyle sanıyoruz ki, ikinci Beş Yıllık Kalkınma Plani'nın 1970 yılı Programı'nda kurulması öngörülen ve ilgili Bakanlıklar görev olarak verilen denetleme organı bu anlayıştan yola çıkmaktadır. Bu konudaki çalışmalar yeni de değildir. 1964 yıllarında Sanayi Bakanlığının öncülüğü ile bu konuda çalışmalar yapılmış ve bu çalışmalar son aşamasına kadar da gelmiştir. Sonraki yıllarda gelişmeler hakkında herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Şimdi yapmakta olan çalışmalarda böyle bir tutuma gidilebilir kamışındayız.

Bütün bunların gerçekleşmesi mümkün olmasa, o takdirde Sanayi Bakanlığı bünyesinde geniş bir kadronun bu iş için görevlendirilmesi düşünenlebilir. Uzun süredir varlığını bildiğimiz denetleme birimi de böylece genişletilip aktif hale getirilebilir. Aksa halde mecburi kılınan standartların denetimi yapılamaz ve bundan da Türk sanayii kadar tüketici de zarar görür.

Ortak Pazar düzeni içine girme yolunda olduğumuza göre, geçiş döneminde olsun sanayicilerin standard anlayışını benimsemeleri, sanayinin ayakta tutulabilmesi bu denetlemelere bağlıdır dersek mübaşa yapmamış oluruz.

3. Kimlik Kartları :

Standard denetimine çıkan denetçilerin yanlarında, bu işe görevli bulunduklarını ve denetim yaparak görevi nümune almağa yetkili bulunduklarını gösteren bir kimlik kartının bulunması şarttır. Denetleme ile ilgili Tüzük de bunu emretmektedir. Seminer sırasında, bazı illerin bu kimlik kartlarını verme yetkileri ortaya konulmuştur. Basma Fabrikası'nda yapılan denetleme sonunda nümune alınması sırasında, İzmir memurlarının denetime yetkili ve denetimle görevli oldukları belirten kartlarının olmadığı anlaşılmış ve nümune alınmamıştır. Bu konu, Bakanlığın bir genelgesiyle ilerde bırakılmıştır. Bu nedenle, illerde görevinin yapılması yoluna gidilmelidir.

4. Cezaların Azlığı :

Memurların çoğu, standarda akyarlık halinde verilen cezaların çok az olduğunu söylemişlerdir. Mahkemelerce verilen 10 lira para cezasının gülinliği olduğu, bu durum karşısında denetleme yapmanın gereksiz bulunduğu ve denetleme yapma şevklerinin kırıldığı üzerinde durulmuştur. Gerçekten de 1705 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde yazılı cezalar 1930 yılı için ağır cezalardır; ama bugün için 10 liranın hiçbir değeri kalmayıstır. Maddede taban ceza belirtilmemiş için, en az ceza ile geçirilmektedir. Mahkemelerin de bu konuda yardımcı olmaları istenebilir ise de aslolan bu maddenin değiştirilmesidir. Bu konuda evelce hazırlandığı ve yaşama organına sunularak Millet Meclisi Sanayi Komisyonundan da çıktığını bildiğimiz bir tasarı vardı. 1965 seçimleri dolayısıyle hükümsüz yasayı bu tasarıın yeniden sunulması ve 6'ncı maddenin hükmünün değiştirilmesi elbette düşünülebilir.

5. Öbür Konular :

Sözkonusu edilen öbür konular arasında mühür mumu yerine kurşun ve rimesi, nümune bedellerinin ödenip ödenmemesi, işi biten nümunelerin naasil iade edileceği sayılabilir. Bunlara daha önceki seminerler vesilesiyle de giniştiğinden, burada tekrardan kaçınılmıştır.

Seminerlerin bir faydası memurların eğitilmesidir. Bir faydası da bazı gerçeklerin ortaya atılması oluyor. Bu gerçeklerden yararlanmamız gerekiyor. Biz kendi payımıza yararlanıyoruz da..

Momleketimizde takım sanayinin rakipsiz önderi

MAKİNA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM SANDVIK

(İsviçre)

- şerit
testereler

(İsviçre)

- makina
testere ağızları

MARTIN MILLER

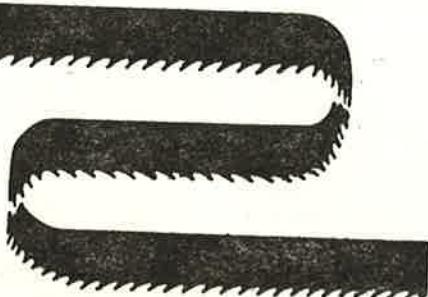
Cift ve Tek-Kartal
(Avusturya)

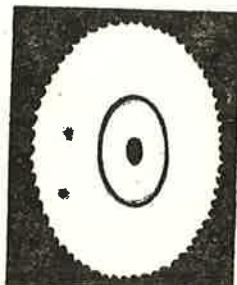
MERKUR

(Avusturya)

- şerit
testereler

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testeresi ve
pala testereler
- katrak, kütük ve
daire testereler
- kepenk yolları

Alýrica

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

- MAKİNE TESTERESİ

MTE •

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

- ve
- Karbon çeligi
 - Kromlu çelik
 - Krom-Volfram çeligi
 - HSS-Yüksek vasıflı
hız çeligidinden demir
el testereleri

- EL TESTERESİ

MTE •

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslima amadedir
DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini taşır

Acentesi:

Metal Ticaret T. A.Ş.

Tünel Caddesi, TransTürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg: METURAŞ-161.
Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82
Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİ Kell. Şti. Fevzipaşa Bulvarı 65/1, Tel: 38 563
Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Gazi Caddesi 83, Samsun, Tel: 20 52
Güney Anadolu Bölgesi Satış Mümessiliği: Atatürk Bulvarı, Burdureoğlu Apt. Kat 6, Adana, Tel: 28 80

Standard Dünyasından Haberler

Prof. Dr. V. V. Boitsov

Sovyetler Birliğinde Standardlar Komitesi Bakanlık Seviyesine Yükseltildi

Sovyetler Birliği, bugün yeryüzünde bir Standardizasyon Bakanlığına sahip tek ülkedir.

Bakanlar Konseyi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Standardlar, Ölçüler ve Ölçü Aletleri Komitesi, son zamanlarda yeniden teşkilatlandırılmış ve yeni adı ile «Bakanlar Konseyi Devlet Standardizasyon Komitesi» olarak bir Bakanlık haline gelmiştir.

Eski Komitenin Başkanı bulunan Prof. Dr. V.V. Boitsov da, böylelikle Bakan olmuş bulunmaktadır. Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) Konseyi'nde de memleketini temsil eden Dr. Boitsov hatırlanacağı gibi Ankara'da geçtiğimiz Eylül ayı içinde yapılan ISO Genel Kurulu için Sovyet Delegasyonu Başkanı olarak memleketimize gelmiş ve Millet Meclisi Toplantı Salonunda yapılan Açılış Töreni sırasında bir konuşma yapmıştır.

S. S. C. B., özellikle son yıllarda standardizasyon çalışmalarına büyük önem vermiştir. Konunun, bir bakanlık seviyesinde ele alınmış bulunması, bu oneme iyi bir örnek teşkil etmektedir.

CERTICO Toplanıyor

ISO'nun Ankara toplantıları sırasında kurulan CERTICO (Certificatin Committee) 19-20 Ocak 1971 tarihinde Cenevre'de ilk toplantısını yapacaktır.

ISO, Motosiklet Koruyucu Başlıklarını Standardlaştırdı

Motosiklet sürücülerinin kullandıkları koruyucu başlıklar, çoğu zaman gerekli emniyet şartlarına uygun olarak imal edilmişlerinden, bir kaza anninde fonksiyonlarını yerine getirememektedirler.

İnsan sağlığı ve emniyeti ile ilgili bu çok önemli konuyu ele alan Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı 1511, numaralı rekamandasyonu (ISO Standardı) kabul etmek suretiyle, bu yüzen meydana gelen kazalardaki ölüm oranının azaltılmasını sağlayacak tedbir ortaya koymuş bulunmaktadır.

Sözü edilen ISO'nun 1511 numaralı rekamandasyonuna göre, motosiklet koruyucu başlığı, çeşitli ekipmanların bir araya geldiği karmaşık bir maddedür. Askerlerin kullandığı çelik mihverlerin fonksiyonları beklenmeyecekle beraber, bu başlıkların da, sadme tesirini minimum ölçüye indirecek özelliklere sahip bulunmaları gereklidir.

Rekomandasyon, başlıkların güneş, soğuk hava, toz, titreşimler, insan cildi ile temas, terleme veya güneş kremleri ve saç tonikleri gibi dış etkilerle özellikle beraber, bu başlıkların da, sadme tesirini minimum ölçüye indirecek özelliklere sahip bulunmaları gereklidir.

Başlığın dış yüzeyi, dayanıklılık bakımından mümkün olduğu kadar üniform olmalı ve herhangi bir noktasından takviye edilmemis bulunmalıdır. Başlığın çene altı bağlama şeritinin eni 20 mm.'den az olmamalı ve başlık kışma sağlam bir şekilde tutturulmalıdır.

1511 numaralı ISO rekamandasyonunda, motosiklet başlıklarının testleri de belirtilmiştir. Bunların başlıcaları,

sarsıntıyı önleme, delinme, enlemesine ve boylamasına bütünlmezlik testleri olarak sayılabilir. Hava şartlarına karşı dayanıklılığı tespit için de başlıklar, duş altında bırakılmakta, dondurulmakta ve bir kaç saat fırında bırakılmaktadır.

Sarsıntıyı önleme ve çelikten sıvı ucu cisimlerle delinme testlerinin yapılabilmesi için, mankenlerin kullanılması gerekmektedir. Rekomandasyonda, antropolajik verilerden harekelle, çeşitli baş yapılarına uygun testler ayrıntılı olarak verilmektedir. Böylelikle standard başlıkların, çeşitli ırklardan meydana gelen insanların yaklaşık olarak % 95'ine uygunluğu sağlanmış olmaktadır.

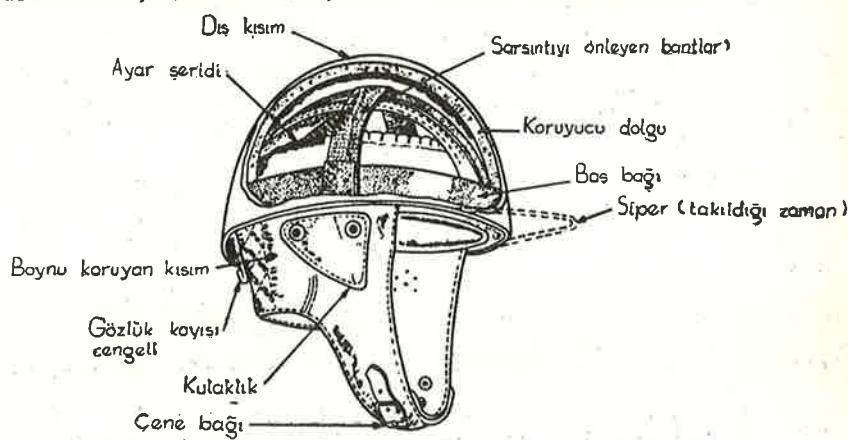
Rekomandasyonun son bölümünde, başlıklara aşağıdaki hususları belirtten bir etiket yapıştırılması da zorunlu kılmaktadır :

a) İyi bir koruma için, bu başlığın ölçüleri tam uymalı ve giyildikten sonra yaklaşık olarak 120 derecelik bir görüş açısı sağlanmalıdır.

b) Bu başlık, kısmi sadmelerin yarattığı enerjiyi absorbe etmek veya dış yüzeye yapacağı zararları önlemek için yapılmıştır. Böyle bir sadme sonucunda, görünür bir zarar ortaya çıkmasa bile başlık değiştirilmelidir.

c) Başlığın orijinal parçalarının tâdil edilmesi veya değiştirilmesi halinde doğacak tehlikeler de kullanıcının dikkatine sunulur.

ISO'nun 94 numaralı «Koruyucu Elbise ve Tekizat» Teknik Komitesi tarafından hazırlanan bu rekamandasyon, yarışlarda kullanılan başlıklarını kapsam dışı bırakmıştır.

GIDA MADDELERİNİN AMBALAJINDA KULLANILAN PLASTİKLER VE TOKSİSİTE FAKTÖRLERİ

Güngör UYSAL

Kimya Mühendisi

TSE Kimya ve Malzeme Lab. Md. Yard.

GİRİŞ :

Paketleme işi, gıda maddelerinin saklanması, taşınmasında ve satışımda, gıda maddelerinin kırıdan ve mikroplardan korunması bakımından çok büyük bir önem taşımaktadır. Gıda maddesi ile ambalaj maddesinin devamlı olarak temas etmesi neticesinde, ambalaj maddesinin bir kısmının gıda maddesine geçme ihtimali ortaya çıkmaktadır. Bu bakımından ambalaj maddesinin bu geçişini minimum seviyede tutacak ve gıda maddelerine geçen ambalaj maddesinin yenildiğinde zehirlenmeli sebep olmayacağı şekilde seçilmiş olması lâzımdır.

Aynı durum, ambalaj maddeleri için olduğu kadar, gıda maddelerinin yapımında ve hazırlanmasında kullanılan alet ve makinalar için de mevcut bahistir.

Plastik sanayisinin son yıllarda hızla gelişmesi ve plastik maddelerin, depolama, taşıma ve ambalaj işlerinde büyük miktarda kullanılmaya başlanması, sağlık bakımından bazı problemleri ortaya çıkarmıştır. Bu bakımından plastikleri meydana getiren ana maddelerin hakiki «Toxicity» toksisite değerlerinin tesbiti ve bu maddelerin gıda maddelerine geçebilme kabiliyetlerinin teşkil edilmesi icap etmektedir.

Zehirlenme hâdisesi akut veya kronik halde kendini gösterebilir. Akut zehirlenmeler anî olarak, kronik haldeki zehirlenmeler ise zehirli maddelerin küçük dozlarında ve uzun süre içerisinde alınması neticesinde görülür. Plastik maddelerin bileşiminde bulunan maddelerin toksisite değerlerinin küçük olması ve ufak dozlarında alınması sebebiyle akut zehirlenme ihtimalinden ziyade ekronik zehirlenmelere sebep olduğu kabul edilmektedir.

Meseleyi daha kolay inceleyebilmek için plastik maddeleri kendilerini meydana getiren polimerler ve «Additives» katkı maddeleri olarak iki gurup altında toplayabiliriz.

Polimerler :

Genel olarak, gıda maddelerinin ambalajında kullanılan polimerler molekül ağırlığı yüksek olan polimerlerdir. Bu tip polimerlerin gıda maddelerinde çözümlenmesi mümkün olmadıgından ve gıda maddelerine karşı tesisiz olduklarından toksik etkileri yoktur. Bu mevzuda mevcut rekomandasyonlar bu düşünceye dayanmaktadır. Fakat polimer imalatı sırasında katalizör gibi diğer maddeler de kullanılmaktadır ve

mamûl madde içerisinde bu katöliberlerden az miktarda da olsa, kalma ihtimali mevcuttur. Ayrıca, polimerizasyon tam olmamış ve mamûl madde içerisinde molekül ağırlıkları küçük olan polimerler ve nonomerler bulunabilir. Bu bakımından gıda maddelerinin ambalajında kullanılacak plastiklerin polimer yüzlerinin belirtilmesi lüzumlidir.

Katkı Maddeleri :

Bu grubun içerisinde plastik maddelerin mekanik özelliklerini ve diğer özelliklerini değiştirmek için ilâve edilen plastifiyanlar, stabilizatörler, antioksidan maddeler ve boyalar girmektedir.

Genel olarak plastikler içerisinde konulan katkı maddelerinin yüzdesi küçüktür. Plastifiyonlar, ve dolu maddeler bir tarafa bırakırsa diğer katkı maddelerinin miktarları nadir olarak % 3'den fazla olabilir. Umumiyetle % 1 civarında olup, bazı plastiklerde % 0.001'e kadar düşmektedir. Bu duruma göre % 0.2 oranında katkı maddesi ihtiyaç eden bir plastikin gıda maddesi ambalajında kullanılma tehlikesi pratik olarak ihmâl edilebilir gibi görünebilir, fakat bugün için düşük konstantrasyonda katkı maddesi kullanılmasının mühim bir tehlikesi olmayacağı hakkındaki düşünce bütün dünyada tarafından tamamen kabul edilmediği gibi, bu alandaki rekomandasyonlar da bu düşünceye genel olarak itibar etmemektedir. Katkı maddeleri 3 sınıf içerisinde mütâlâa edilebilir:

1. Kullanıldığı şartlar altında emniyet durumları hiç düşünülmeyen maddeler. Bu maddeler tabii olarak gıda maddelerinde bulunan veya uzun yillardan beri gıda maddelerinin içerisinde plastiklerden geçebilecek miktarlardan çok daha fazla miktarlarda ilâve edilen maddelerdir.

2. Yukarıdaki sınıfa girmeyen diğer maddeler. Bu maddeler geniş bir toksikolojik çalışmaya tabi tutulmalıdır.

3. Boya maddeleri, bu maddeler 2'nci sınıfa girmekle beraber, özel bir durum arzettikleri için ayrı bir sınıf olarak düşünmek lüzumlidir.

PLASTİK MADDELERİN TOKSİK DURUMLARI

Plastik maddelerden temas neticesinde gıda maddelerine geçme ihtimali olan bütün maddelerin toksik durumları hayvanlar üzerinde yapılan deney-

lerle ölçülmektedir. Bu mevzuda dünya üzerinde standard bir deney olmakla beraber, «Food and Drug Administration of U.S.A.» ve «Barnes of the British Medical Research Council» tarafından ortaya konulmuş olan prensipler takip edilmektedir. Bazı elementlerin toksik değerleri, bu elementlerin kimyasal yapılarını toksik değerleri bilinen diğer elementlerle karşılaştırılarak suretiyle tahmin edilmektedir. Fakat bu tip tahminler ekseryetle doğru çıkmadığı için her elementin toksik değerini hakiki deneylerle bulmak lâzımdır.

Toksisite birimi olarak genellikle LD 50 kullanılmaktadır. Bu birim bir hayvan grubundaki hayvanların % 50'sini öldürmeye kåfi gelecek dozdur. Fakat bu dozun da tarif edilmesi gereklidir. Çünkü ölüm hâdisesi tek bir doza meydana gelebildiği gibi, azar azar verilen birden fazla dozlarında da meydana gelebilir. Bu bakımından herhangi bir elementin LD 50 değeri verilirken bu değeri tâyin ederken yapılan deneyin şekli de belirtilmelidir. Bu arada öldürme tesirinin yanında zehirlenme hâdisesinin başlangıcına da dikkat edilmelidir. Çünkü bazı maddeler öldürücü dozun altında bir dozda tatbik edildiğinde geçici zehirlenmeler meydana getirebilir. Zehirlenme hâdisesi kendini çeşitli şekillerde gösterebilir;

Örneğin : Bütün dokuların tahrip olması, karaciğer, böbrek, beyin zehirlenmeleri şeklinde olabilir. Bu tip toksik hâdîseler kolaylıkla teşhis edilebilmektedir. Nadir olarak da tümör teşkilü gibi özel bir durum görülebilir. Kanser yapabilme ihtimali bakımından pek çok maddenin şüphe edilmektedir. Fakat bunların çok az bir kısmının kanser yaptığı ispat edilmişdir.

Plastik maddeler içerisinde bulunan polimerlerin tümör meydana getirmesi bugün için düşünülmektedir. Ancak katkı maddelerinden şüphe edilmektedir. Ambalaj maddesinden gıda maddelerine geçen elementler üzerinde özel kanser araştırmaları yapılmıştır. Bu deneyler yukarıda izah edilen toksikoloji deneyleri ile birleştirilebilir. Bu durumda diğer toksik hâdîselerinin neticesini almak için 2-3 ay gibi bir zamana ihtiyaç olduğu halde, kanser araştırması için en az 2 seneye ihtiyaç vardır.

Herhangi bir maddenin «Toxicity Factor» toksisite faktörü T, bir hayvan grubuna 90 gün tatbik edildiğinde toksik bir tesir göstermeyen günlük maksimum dozu göstermektedir, ve

Japonya'da gıda maddelerinin ambalajında kullanılan çeşitli kaplar

mg (Toksisik madde)/Kg (Hayvanın vücut ağırlığı) olarak ifade edilir. Plastik maddeler içerisinde bulunabilecek bir çok katkı maddesi için toksisite kat sayısı Çizelge — 1'de verilmiştir.

KATKI MADDELERİNİN TOKSİTİTE KATSAYISI

Toksisite katsayısı aşağıdaki formül yardımı ile hesaplanır :

$$Q = \frac{E}{T} \times 1000$$

Burada;

Q = Toksisite katsayısı

E = Ekstrakte edilebilen katkı maddesinin miktarı (g) (deneyle bulunacak)

T = Toksisite faktörü (Çizelge — 1 den alınacak)

Herhangi bir plastik maddenin içerisinde bulunan ekstrakte edilebilen katkı maddelerinin toksisite katsayılarının toplamı 10'dan küçük olursa bu plastik, gıda maddelerinin ambalajında kullanılabilir.

Formülde mevcut E değerinin kimyasal deneyle tâyin edilmesi mümkündür. Bu deneyleden ve Q katsayısının 10'dan az olması için plastik içersine konulabilecek maksimum katkı maddesi miktarlarından gelecek sayılarındaki yazılarımızda bahsedeceğiz.

ÇİZELGE — 1

Plastik Maddelerin Toksisite Faktörü

Madde	T	Kategori
Acetolaurin	1000	*
Aceto - olein	1000	*
Acetostearin	1000	*
Acrylonitrile	2	**
Calcium ricinoleate	1000	*
Calcium stearate	1000	*
Caprolactam (Hexolactam)	10	**
Capryl isoctyl phthalate	500	*
Cellulose acetate	1000	*
Cellulose acetate-butyrate	1000	*
Channel carbon black	1000	*
Chlorinated diphenyls	10	*
Chlorinated paraffins	10	*
Chloroterephthalic acid	1000	**
Cyclohexyl stearate	1000	*
n-Decyl n-octyl phthalate	1000	*
Dialkyl 79 adipate	1000	*
Dialkyl 79 phthalate	500	**
Dialkyl 79 sebacate	1000	*
NN-Diallylmelamine	200	**
Diallyl phthalate	50	**
Diamyl phthalate	500	*
Di-(2-n-butoxyethyl) adipate	1000	*
Di-(2-n-butoxyethyl) phthalate	500	**
Di-n-butyl adipate	1000	**
Di-n-butyl phthalate	500	*
Diisobutyl phthalate	500	*
Di-n butyl sebacate	1000	***
Di-n-butyltartrate	1000	*
Di-n-butyltin dilaurate	2	**
Di-n-butyltin maleati	2	**
Dicapryl phthalate	1000	**
Dicyclohexyl adipate	1000	**
Dicyclohexyl phthalate	500	*
Diicodecyl adipate	1000	*
Diisodecyl phthalate	1000	*
Di (dimethylclohexyl) oxalate	10	*
Di-(2-ethylhexyl) adipate	500	***
Di-(2-ethylhexyl) phenyl phosphite	10	*
Di-(2-ethylhexyl) phthalate	200	***
Di-(2-ethylhexyl) sebacate	1000	**
Diethyl itaconate	1000	*
Diethyl phthalate	500	**
Diethyl sebacate	1000	*
2:2 Dihydroxy-4-n-methoxybenzophenone	1000	*
Di-(2-hydroxy-5-methyl 3 methylcyclohexylphenyl) methane	1000	***
2 : 2-Dihydroxy-4-n-octyloxbenzophenone	1000	*
Dilauryl thiodipropionate	1000	***
Di-(2-methoxyethyl) phthalate	1000	**
Di (Methylclohexyl) adipate	1000	*
Di (methylclohexyl) phthalate	500	*
Di (methylclohexyl) sebacate	1000	*
Dimethyl phthalate	500	**
NN-di-2-naphthyl-p-phenylenediamine	1000	***
Dinonyl adipate	1000	*
Dinonyl phthalate	500	**

TÜRKKABLO'yu tanıyor musunuz?

**Çelik Özlü ve
Tam Alüminyum
İletkenler İmalinde 1969'dan
beri Kalite Belgesini
haiz olan**

TÜRKKABLO A.O. nin en güvenilir tanıtıcıları 1965 yılından beri, çeşitli sanayi alanlarını beslemekte olan mamulleridir:

- Tam alüminyum iletkenler
- Çelik özlü alüminyum iletkenler
- Telefon kabloları
- Alüminyum irtibat baraları
- Alüminyum profiller ile
- Ek ve bağlantı malzemesi

TÜRKKABLO A.O.

Merkez: Gümüşsuyu cad. 69/1,

Taksim - İSTANBUL

Telgraf: TÜRKKABLO - İSTANBUL

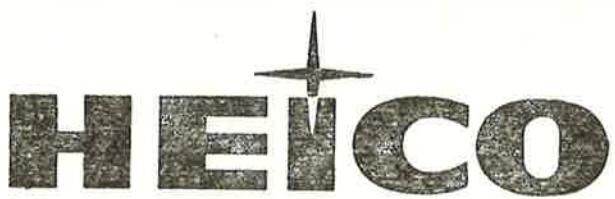
Telefon: 45 52 38 - 45 52 39

Teleks: 266 - İSTANBUL

Fabrika: Posta Kutusu 53, İZMİR

Telefon: 14 76

Madde	T	Kategori	Madde	T	Kategori	Madde	T	Kategori
Dinonyl sebacate	1000	*	Lead sulphate tribasic	2	*	(N-Cyclohexyl-toluene-p-sulphonamide)		
Di (octylphenyl) 2-ethylhexyl phosphite	10	*	Lithium palmitate	1000	*	Toluene-o/p-sulphonethalamide	250	**
Diisooctyl adipate	1000	*	Lithium stearate	1000	*	(N-Ethyltoluene-o/p-Sulphonamide)		
Diisooctyl phthalate	200	**	Magnesium palmitate	1000	*	Toluene-p-sulphonethylamide	200	*
Diisooctyl sebacate	1000	*	Magnesium stearate	1000	***	(N-Ethyltoluene-p-Sulphonamide)		
Di-n-octyltin dilaurate	50	**	Maleic acid	350	***	Tri-n-butyl acetyl citrate	1000	***
Di-n-octylin isoocetyl-thioglycollate	50	*	Manganese oxide hydrate	10	**	Tri-n-butyl citrate	1000	***
Diphenyl 2-ethylhexyl phosphate	1000	***	Melamine	1000	**	Tri-n butyl phosphate	10	**
Diphenyl 2-ethylhexyl phosphite	10	*	Methylcyclohexyl stearate	1000	*	Tri-(2-chloroethyl) Phosphate	10	**
Diphenylthiourea	1000	**	2 : 2-Methylene-bis (4-methyl-6-tert. butylphenol)	1000	***	Tri-(o-chlorophenyl) Phosphate	10	**
Diphenylurea	500	**	Methyl methacrylate	1000	**	Tricyclohexyl citrate	1000	*
Dipropylene glycol dibenzoate	1000	*	Methyl oleate	1000	*	Triethyl acetyl citrate	1000	***
Di (tridecyl) phthalate	1000	*	Methyl phthalyl ethyl glycolate (Ethoxycarbonylmethyl methyl phthalate)	1000	**	Triethyl citrate	1000	***
Divinylbenzene	100	**	Methyl ricinoleate	1000	*	Triethylene glycol dicaprylate (Trygol dioctoate)	1000	**
Epichlorhydrin	10	**	iso Octyl epoxystearate	1000	*	Tri-(2-ethylhexyl) phosphate	10	**
Epoxidized soya bean oil	1000	**	2-Octyl isoocetyl phthalate	500	*	Tri-(2-ethylhexyl) phosphate	10	**
Ethanediol (Ethylene glycol)	100	**	(Octylphenyl) di-(2-ethylhexyl) phosphite	10	*	Triethyl phosphate	10	**
Ethyl acrylate	1000	**	Oleic acid	1000	*	Trimethylolmelamine	1000	**
Ethylcellulose	1000	***	Palmitic acid	1000	*	Trinonyl phosphate	10	**
Ethyl laurate	1000	*	Pentaerythritol	10	**	Triphenyl phosphate	10	**
Ethyl palmitate	1000	*	Phenol	10	**	Triphenyl phosphite	10	*
Ethyl phthalyl ethylglycolate (Ethoxycarbonylmethyl ethyl phthalate)	500	***	2-Phenylindole	1000	**	Tri (noylphenyl) phosphite	1000	***
Ethyl stearate	1000	*	Phenyl salicylate	1000	***	Tritolyl phosphate	10	**
Formaldehyde	1000	**	Polyamides	1000	*	Trixylyl phosphate	25	***
Fumaric acid	350	***	Polyethylene glycol 600 mono-oleate	1000	*	Vegetable oils	1000	*
Glycerol acetyl-lactate diacetate	1000	*	Polyethylene terephthalate	1000	*	Vinyl acetate	1000	**
Glycerol diacetate (diacetin)	1000	**	Polymethyl methacrylate	1000	*	Vinyl chloride	1000	**
Glycerol monolactate	1000	*	Polypropylene	1000	***	Vinylidene chloride	500	**
Glycerol mono-oleate	1000	*	Polypropylene adipate	1000	**	N-vinylpyrrolidone	10	**
Glycerol monostearate	1000	*	Polypropylene sebacate	1000	*	Zinc 2-ethylhexoate (Zinc octoate)	1000	*
Glycerol tricotate (Tricatin)	1000	**	Polystyrene	1000	*	Zinc laurate	1000	*
Hexahydroxymethylamine	1000	**	Polytetrafluorethylene	1000	***	Zinc palmitate	1000	*
Hexamethylenediamine	10	**	Polythene (Polyethylene)	1000	***	Zinc stearate	1000	*
Hexamethylenenetramine	1000	***	Polyvinyl acetate	1000	*	—		
Hexolactam (caprolactam)	10	**	Polyvinyl alcohol	1000	*	Faydalanan dokümanlar :		
2-Hydroxy-4 methoxybenzophenone	1000	**	Polyvinyl chloride	1000	*	1. The British Plastics Federation, Second Report of the TOXICITY.		
2 (2-Hydroxy-5-methyl-phenyl) benzotriazole	1000	**	Polyvinylidene chloride	1000	*	2. The British Plastics Federation of The British Industrial Biological Research Association, Plastics for Food Contact Applications, a Code of Practice for Safety in Use.		
Lanolin	1000	*	Propane-1 : 2-diol (Propylene glycol)	1000	***	* Toksisite faktörü olmayan maddeler.		
Lead carbonate basic	2	**	Pyrrolidone	100	**	** Toksisite faktörü bazı yetersiz deneylere dayanan maddeler.		
Lead 2-ethylhexoate (Lead octoate)	2	**	Sodium carbonate	1000	*	*** Toksisite faktörü, 90 gün müddetle hayvanlara tatbik etmek suretiyle meydana gelen farmakolojik ve patolojik tesirlerin incelenmesi ile edilen maddeler.		
Lead naphthenate	2	*	di-Sodium hydrogen phosphate	1000	*			
Lead oleate	2	*	Stearic acid	1000	*			
Lead palmitate	2	*	Strontium 2-ethylhexoate (Strontium octoate)	100	*			
Lead palmitate dibasic	2	*	Strontium laurate	100	*			
Lead phosphite dibasic	2	*	Strontium naphthenate	100	*			
Lead phthalate dibasic	2	*	Styrene	250	***			
Lead salicylate	2	*	Tin stearate	100	*			
Lead stearate	2	*	Titanium dioxide	1000	**			
Lead stearate dibasic	2	*	Toluene-O/P-sulphonamide	200	*			

STANDARDA GIREN YEGÂNE
BALAST **HEICO** DUR.
HEICO MARKASI GARANTİNİN
VE TEKNİĞİN İFADESİDIR.

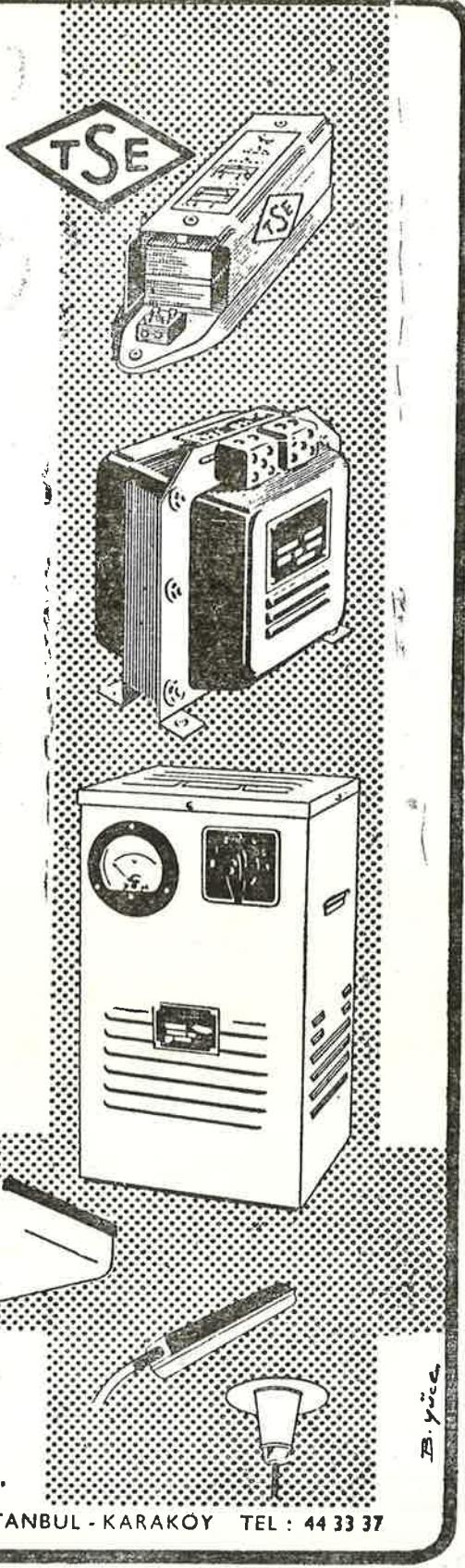
5 WATTAN 5000 WATA KADAR
MONOFAZE **HEICO** TRANS.
FORMATÖRLERİ AVRUPA
EMSALLERİ AYARINDA OLUP
EN İYİ VERİMLE ÇALIŞIR.

DÜŞÜK GERİLİMLİ YERLERDE
CİHAZLARINIZI DAHA VERİMLİ
ÇALIŞTIRMAK İSTİYORSANIZ
HEICO REGÜLATÖRÜ KUL-
LANINIZ.

HEICO FLUORESANT BANT
VE REFLEKTÖRLERİ ZERAFETİN
NÜMUNESİDIR.

SOKAK AYDINLATMASINDA
HEICO ANTIGRON, ARMATÜR
VE BALASTLARINI TERCİH EDİNİZ.

HAYK DEĞIRMENCİOĞLU, YANIKKAPI SOK. 38 İSTANBUL - KARAKÖY TEL : 44 33 37

STANDARD SOHBETLERİ

KOKTEYL

Armağan ANAR

Benim için konuşmak insan erdemlerinin en önemlisi ve en fazla hüner isteyenidir, çünkü insanın en fazla ihtiyacı olan ve onu mutlu yapan, anlaşacağı insanları bulmak, konuşmak sayesinde mümkün olur.

Düşüncelerini, duygularını en isabetli kelimelerle ifade etmek, ne zaman susup ne zaman konuşacağını, ne zaman şakacı ne zaman ciddi olacağını bilmek adamatlı kültür, karakter, zekâ ve duygusal zenginliği isteyen bir iştir.

Birbirinin anlattıklarını büyük bir zevkle dinleyen, konuşmalarını birbirlerinin ruh haletine göre ayarlayan, bir ağızdan değil de sırasıyla konuşan ve, tabii, anlattıklarını birbirlerine bir anlam ifade eden insanları gördük mü, ne kadar iyi anlaşıyorlar deriz.

Cocuklukta benim için durakların notalar kadar müziğin bir parçası, sususların söylenenler kadar bir insanın ne demek istediginin parçaları olduğunu bileyenler... En derin duyguların ve anımların az ifade edilişte, insanlar arasında anlaşmanın en yüksek noktasının paylaşılan sessizlikte olduğuna inanıyorum.

Velhasıl, ben konuşmaya çok önem veririm. Onun için de lâf diye konuşulan insanlar ve durumlardan mümkün olduğu kadar uzak dururum.

Ama kokteyl dâvetlerini ne yapmalı? Herkesin birbirine karşı sosyal zorunluklarını ödemek için en çabuk ve zahmetsiz usul olarak ıcat edildiği kuşkusuz kokteyl'lere kendinizi bir sürü ve hepsi de çok canlı, çok parlak görünmeye kendini zorunlu sayan, o yüzden de ayaküstü bin türlü lâf konuşan insanlar arasında bulursunuz.

Ben çevremde konuşan, hattâ bazlarına göre gevezeleri bir kişi olarak bilinirim. Oysa kokteyl'lere aklına hiç kimseye söyleyecek bir tek kelime gelmez.

Nasilsın diye mi sorayım? Karşındaki en yakışıklı giysileri içinde yüzünde mutlu bir tebessümle pek iyi görünürken ne aptalca bir soru!... Herhalde bir derdi varsa, ayaküstü anlatacak kadar izansız da değildir. Öyleyse nasisinsin diye sormanın bir anlamı yok.

Havadan söz açsam, onun da anlamı yok. İki saniyede ya soğuk, ya sıcak, ya içinde bulunduğumuz mevsime göre abnormal olduğu hakkında anlaşacağınız ve konu bitecek.

Politikadan söz açsam, o kalabalığın içinde kimse samimi cevap vermeyecek. Ne diye zülfiyare dokunmamak telâsi ile bir iki lâf gevşeyeni dinleyeyim.

Sanat desem, sanat yönü olup olmadığını bilmediğim kimselerle ne diye tartışmalı.

Kısaçısı, dilim tutulmuş gibi olurum kokteyl'lerde ve en iyi çareyi sağla solla merhaba-

laşarak birini arıyorum gibi dolaşmakta, veya tamamen tersi, bir yerde kimildamadan durup benimle özellikle konuşacak bir şeyi olanların yanına gelip konuşmalarını beklemekle bulurum.

Tahammülümlüne daha fazla olduğu yıllarda gittiğim kokteyl'lerde sarışın bir hanım rastladım. Tanrı, her karşılaştığı insanla ne kadar çok şey konuşurdu!... İçimden, biraz da kıskanç duygularla, «Kimbilir ne akıllı, ne zeki, ne bilgili bir kadın, söyleyecekleri bitmiyor» der, komplekslere kapılırdım. Bir gün iş edinip sarışın hanımın yakınlarında dolaştım ve neler konuştuğunu dinledim. Amacım, hiç kötü değildi. Ondan konuşma sanatı öğrenecektim. Ben de onun gibi ilginç konular açacaktım kokteyl'lerde.

O ne?.. Sarışın hanım karşısındakilerin ilgilendirmeyi düşündürmek için hesaba katmadan aklına ne gelirse pespeşe söyleyordu, karşısındaki dinleyiciler değişiyor, fakat o hiç farkında değilmiş gibi konuşmasına devam ediyordu. Paris'in hangi lokallerinde ne «Show»lar görülebileceğini, Londra'da neyin hangi mağazaların alınabileceğini, terzisini hangi elbiselerini nasıl kusurlu diktikti için değiştirdiğini, zayıflama rejimlerinin en moderninin hangisi olduğunu, Uludağ'da tatil yaparken ayağını nasıl kırdığını ve o sırada dağda daha kimler olduğunu, daha buna benzer incir çekirdeğini doldurmayacak bir sürü konuyu yüzünde aynı mutlu ifade, hareketlerinde aynı canlılık, anlatıp duruyordu.

Herhalde, benim gibi ayaküstü konuşma kabiliyeti olmayan pek çok kimse vardı ki, hep de etrafında onu dinleyen kalabalık gruplar bulunuyordu.

Onun bu canlı halinin bir yararı daha vardı. Çoğunluk ikinci içki için garsonla bir türülü gözgöze gelemezken, onun etrafında soğuk meze, sıcak meze ve içki tepsileri hiç eksik olmuyordu.

Sarışın kadın düpedüz kokteyl tipi idi. Doğrusu epeyi de vardı onun gibi başarılı kokteyl tiplerinden...

Düşünüyorum da, gerçekten insanlar kesin çizgilerle tiplere ayrılmıştır. Ev tipi, iş tipi, kır tipi, kent tipi, ufak toplantılar tipi, geniş topluluklar tipi, sanat tipi, bilim tipi gibi çeşitli tiplere ayırmak kabildir insanları. Ve kokteyl'ler, sunulan içkiler gibi, bütün bu tipleri bir araya getiren olaylar olduğu içindir ki, bu kadar anlamsızdır. Ve de takma gülüslü, cam bakışı ve kafese konmuş aslan davranışları insanlar coğunluktadır.

Nekadar hayal kırıcı... Tıpkı sipariş edilen şeftali sandığından tek tip değil de çeşitli tip meyve çıkışlı gibi...

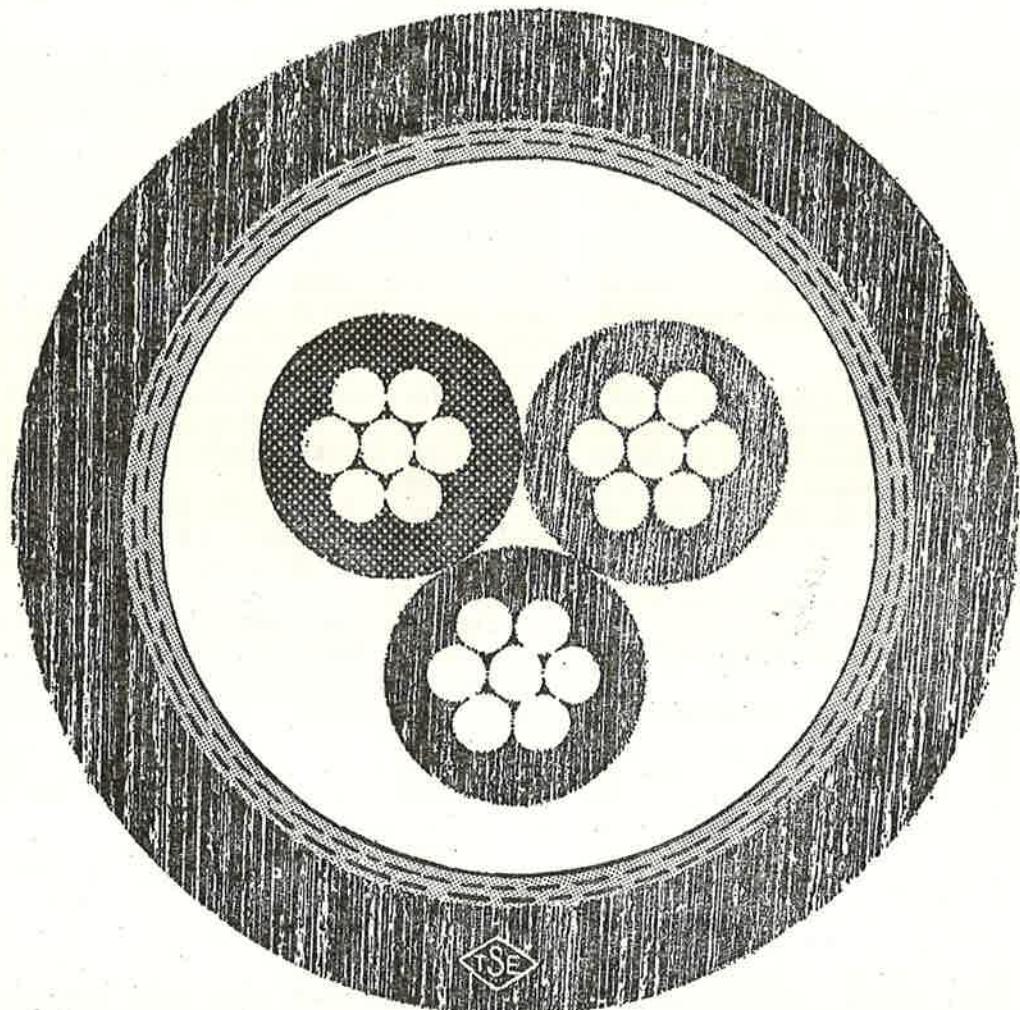
ENERJİ NAKLİNDE

Candamari

Bir sınai tesis insan vücuduına benzer. Her ikisinin de enerjiye ihtiyacı vardır. Sınai tesisin enerjisi elektrik, candamarıda enerjiyi nakleden yeraltı kablosudur.

Devamlı enerji için daima KAVEL'e güveniniz.

KAVEL

11 map - 40 42 36

KABLO VE ELEKTRİK MALZEMESİ A.Ş.
İSTİNDE - İSTANBUL tel: 63 34 00

SUMMARY OF CONTENTS

TSE and STANDARD, Bow with respect before the Spiritual Presence of ATATÜRK

IN THE FOOTSTEPS OF ATATÜRK

p. 3

November is the month we commemorate Atatürk. We all count what we owe Atatürk and show our indebtedness to him on the various commemorating ceremonies arranged on November 10th, the date on which Atatürk departed from us 32 years ago.

We do not intend here to elaborate in this article how Atatürk founded a new Turkey on the land divided among the enemy, how the country that was called «the sick man» during the last days of the Ottoman Empire became a young and dynamic country under his leadership, how he brought Turkey to the level of the contemporary nations with his numerous reforms and turned Turkey into a nation respected and admired by her neighbours and the whole world. This is done by authorized organizations and writers at ceremonies and in the press.

We shall talk here about his directives concerning our field of activity, his reforms and the practices he instigated in this field.

Standardization practiced by the contemporary advanced countries has in fact, been started after the declaration of the Republic upon the wish of Atatürk.

In the free and independent country created after battles won against the occupying forces, Atatürk replacing his sword in its sheath, and as a statesman, beginning his attempts to create the economic order of the country, pointed out the importance of standardization among other efforts for development and provided means for the practice of standardization in his newborn Republic.

Statute No. 1705 pertaining to prohibition of adultery in trade and control of exports, which the Grand National Assembly passed in 1930, Statute No. 3018 published in 1936 as a supplementary to the first statute, and creation of a «Standardization Directorate» in the Ministry of Economy are all efforts aimed at achieving standardization during Atatürk's time.

The words quoted below from Atatürk's speech on the occasion of the opening of the Grand National Assembly of Turkey in 1937 are the best expression of Atatürk's understanding of standardization :

«The foremost principle in trade is to process and do rational work on special types.»

Atatürk has also attached great importance to international efforts and way back in 1933 showed the route to be followed by Turkey in her future efforts :

«We are in full agreement with the necessity of supplementing our country's national efforts for economic development with international measures.»

These words as well as such sayings of this great statesman as «The truest guide in life is science», have been adopted as Atatürk's directives to be kept in view by all the younger generations working in the field of standardization, and kept recording progress on this enlightened way.

The Turkish Standards Institution which was founded in 1953 became a member of the International Organization for Standardization (ISO) as well as the International Electrotechnical Commission in order to follow closely the scientific progress and novelties in the world.

During the past 15 years all these efforts developed in line with Atatürk's above quoted directives. The majority of the present number of around 900 standards made by TSE were prepared and implemented with the same understanding. The original standards prepared by TSE proved to contribute valuable to the standards prepared by ECE, OECD, ISO, IEC, the Common Market and FAO Codex Alimentarius, and our experts who participate in the work of these organizations feel the joy of having fulfilled Atatürk's desires for the development of his country.

TSE have twice been elected to the membership of the ISO Council for six years and during the term of 1968-1970 the writer of these lines was elected to the presidency of the said organization. In this way, contribution of Turks to international activities reached a phase which would no doubt please Atatürk.

It can thus be seen that the levels we have reached in the field of standardization are clear evidences of the progress we make towards the goals before us and gives us the right to repeat Atatürk's expressive words :

«Happy is the person who can rightfully say I am a Turk.»

AN-KA CABLES TO CARRY TSE MARK p. 9

Permission was granted to carry the TSE Mark for 3x1,5 mm² TT cables manufactured by AN-KA Company in Istanbul.

Upon the request of the said Company, experts of the Turkish Standards Institution carried out studies at the factory as well as the TSE laboratories and agreed that cables manufactured by AN-KA conformed with TS 38, standard for «Insulated Conductors».

On 21st November 1970 an agreement was signed at TSE granting permission for AN-KA cables to carry the TSE Mark indicating conformity with standards. The agreement was signed by TSE President Faruk A. Sünter and AN-KA's representative K. Şahinoglu.

**MINISTRY OF PUBLIC WORKS REQUIRE
TSE MARK FOR CONFORMITY
WITH STANDARDS** p. 9

We have been informed by the Ministry of Public Works that the Ministry does not impose presentation of a certificate of quality in the case of products which have received agreement to carry the TSE Mark indicating conformity with standards from the Turkish Standards Institution, provided that they conform with the Ministry's specifications in the first place.

It is now an accepted procedure for the Turkish Standards Institution to submit quarterly reports to the Ministry showing the list of producers and their products which have received the TSE Mark.

Our readers will remember that such public institutions as the Ministry of Defence, Etibank, the Ankara Municipality, ESHOT in Izmir, which are big purchasers in the market all recognize priority in their purchases for products which carry the TSE Mark, and thus show the importance they attach to standardization and high quality. The Ministry of Public Works' joining the list has created great pleasure for the officers of TSE.

**STANDARD FOR COMMERCIAL HUMIDITY
OF TEXTILE PRODUCTS** p. 14-15

All products which are left in a humid atmosphere absorb the humidity in the air. The rate of humidity absorbed varies according to the temperature and specific humidity.

When we place fully dry textile products in an atmosphere of say 20°C with a specific humidity of 100 percent and determine the amounts of humidity absorbed by them at specific intervals, we see that the amount of humidity absorbed by each varies.

After a few tests we observe that the capacity of absorption of each type of product reaches a certain level, beyond which no more absorption occurs.

These different limits of humidity absorbed are called the normal humidity of that product. Normal humidity of each type of textile under standard atmospheric conditions which expresses the balanced condition of the product is accepted as commercial humidity.

TSE's collection of conventional amounts of commercial humidity in world trade in regard to raw and

semi-raw materials have been accepted as TS 838, standard for «Commercial Humidity of Textile Products» by TSE's Technical Council.

The article proceeds to give technical information about this new standard.

STANDARD FOR HUNTING RIFLES p. 16-17

Manufacturing of hunting rifles is a new industry in Turkey with a promise of rapid development.

The standard prepared by the Turkish Standards Institution for hunting rifles therefore answers the need felt for standardizing the materials and workmanship that went into hunting rifles.

It was no easy thing to prepare this standard, because, no other country that manufactured hunting rifles had standards for this product. It was therefore necessary to pore over a great deal of foreign literature on the technology of this type of manufacture and even make use of personal friendships to get direct information from some foreign rifle manufacturing companies.

The article proceeds to give technical information about this new Turkish standard.

**IMPRESSIONS FROM THE SEMINAR ARRANGED
FOR THE OFFICIALS OF THE MINISTRY
OF INDUSTRY** p. 19

One of the seminars arranged by the Ministry of Industry to provide additional training for the regionally employed Ministry officials took place in Sümerbank Cotton Textile Factory in Izmir on 1-11 November 1970. Since it was agreed that subjects concerning standards should be handled by TSE officials, two members of TSE staff were assigned to give lectures at the said seminar.

The Ministry officials attending the seminar were employed in the Izmir region and some of them had already participated in the previous seminars and training courses arranged to enlighten them.

Discussions were held after each lecture and the participants and lecturers exchanged views on a variety of subjects.

In this article, the points that were importantly raised at the seminar are given.

**SOVIET UNION ELEVATES STANDARDIZATION
TO MINISTERIAL LEVEL** p. 21

The Soviet Union is the first country in the world to have a Minister of Standardization. He is Dr. V.V. Boitsov, President of the Member Body for the USSR of ISO (the International Organization for Standardization), and a member of the ISO Council.

The elevation of the Soviet standards body to full ministerial status reflects the determination of the Soviet Government to improve the quality and performance of Russian goods.

Thus, the Committee on Standards, Measurements and Measuring Instruments under the USSR Council of Ministers has been reorganized and re-named the State Committee of Standardization of the Council of

Ministers. It has been given direct responsibility for enforcing compliance with standards, and will have the power to impose sanctions on those manufacturers who fail to observe standards.

In recent years, the Soviet Union has been giving much greater attention to exploiting standards as a tool for improved industrial efficiency and to playing a much more active role in international standardization through ISO, which has its headquarters in Geneva.

Harmonizing Soviet standards with ISO Recommendations, is a major factor in overcoming technical barriers to increased international trade.

Soviet standards leaders are now in a stronger position to ensure that their standards match the more stringent requirements of the 1970s.

(ISO News Service)

STANDARDIZED MOTOR CYCLE HELMETS CAN SAVE LIVES

p. 21

Too many protective helmets worn by motor cyclists are unsafe, and will give inadequate protection in the event of an accident.

A new Recommendation developed by ISO (the International Organization for Standardization) lays down internationally agreed specifications for helmets which can help to reduce the carnage on the roads.

As ISO/R 1511 makes clear, a soundly-constructed helmet is a complex item of equipment. For example, it should not be like a soldier's steel helmet but should have sufficient «give» to attenuate shock transmission to certain minimum requirements.

The document specifies the use of durable materials which do not undergo appreciable alteration under the influence of ageing or the effects of sun, cold, dust, vibrations, contact with the skin, perspiration or sun-creams hair tonics etc.

The shell should have as uniform a strength as possible and should not be specially reinforced at any point. The helmet should also be fitted with a chin strap not less than 20 mm (3/4 in) wide securely fixed to the shell.

Sample helmets from the factory must be subjected to a variety of tests - for shock absorption, penetration, transverse and longitudinal rigidity. To simulate extreme weather conditions, the helmets are, in turn, sprayed with water, refrigerated, and baked for several hours.

Tests for shock absorption and for penetration by steel spikes require the use of dummy heads. Details are given of suitable test headforms, based on considerable anthropological data, which are considered to provide accurately fitting protective helmets for approximately 95 % of the population of all races.

The ISO Recommendation finally points out that every helmet offered for sale should bear a suitable label stating that :

(a) For adequate protection, this helmet must fit closely and provide a range of peripheral vision of approximately 120 degrees on each side of the centre line.

(b) This helmet is made to absorb the energy of a blow by partial destruction or damage to the shell and the harness. Even though such damage may not be readily apparent, any helmet subjected to severe impact should be replaced.

(c) The attention of users is also drawn to the danger of modifying or removing any of the original component parts of the helmet.

This Recommendation, which has been developed by ISO/TC 94, an international committee of experts in protective clothing and equipment, does not apply to helmets for competition riding.

ISO/TC 94 is one of ISO's 145 Technical Committees charged with international standardization in various fields, ranging from screw threads and pesticides to computers, nuclear energy and agricultural food products.

(ISO News Service)

PLASTICS AND TOXICITY FACTORS USED IN PACKINGS OF FOOD STUFFS

p. 22-25

This comprehensive article on the above subject deals with such topics as polymeres, additives, toxicity of plastics, toxicity coefficient of additives.

COCKTAIL PARTIES

p. 27

In this section of humour of our magazine, the writer takes cocktail parties as her subject and says :

«In my opinion conversation is one of the most important virtues of humans which requires a great deal of skill, because it is only through conversation that man fulfills his deepest need as well as what makes him most happy: to find other human beings with whom he can have a reciprocal understanding.

To express one's thoughts and feelings with the choicest words, to know when to keep quiet and when to talk, when to be joking and when to be serious require a considerable amount of culture, character, wisdom and richness of feelings.

When we see two persons listening to each other with rapture, adjusting the tone of their conversation according to the mood of each other, talking by turns and, of course, conveying a great deal of meaning by what they say, we cannot help saying how well these two persons get along.

I greatly appreciate persons who believe that rests are as much a part of music as the notes, and that a man's silences are as much a part of what he means as what he says. I believe that deepest feelings, as well as the deepest meanings, thrive on understatement; that the ultimate intimacy is shared silence.

In short I attach great importance to the quality of conversation. For that reason I keep away from persons who talk just for the sake of talking as well as away from situations where I am likely to come across such persons.

But what can one do about cocktail parties!.. At cocktail parties, no doubt invented as the quickest and least troublesome way of paying one's social obligations, one finds one's self in the midst of a lot of persons all feeling obliged to look bright and lively and

for that reason talking their heads off even during the briefest encounters.

I am generally considered talkative, and even a chatter-box by some, in my own circle. But I cannot think of a single thing to talk about at cocktail parties.

Should I start by asking how are you lately? Silly question when the person before me beams at me in her or his nicest clothes!.. Even if something worried him or her it would be cruel to tell me all about it in that crowd.

It would be meaningless to start talking about the weather when we would agree in a minute that it was cold or warm or unusual for the time of the year, which would leave me in the same uncomfortable position with nothing more to say.

Should I start talking about politics when one could be overheard in that crowd and displease someone which he did not in the least wish to displease for would dare to express his sincere opinion when he some reason of his own.

How can I talk about art, with people not knowing whether they have any interest in it.

So I become tongue tied at cocktail parties and either move quickly around, saying hello to acquaintances, pretending I am looking for someone, or keep stuck at one place waiting for those to come and talk to me if they really had something to say to me.

In former days when I had the patience to stand cocktail parties better so that I frequented them more, I used to see a blond woman. My God, what a lot she had to say to what a lot of people. Feeling jealous deep inside, with stirring of complexes I used to think she must be very clever, very smart, very superior to have so much to talk about.

At one party I made it my business to follow her closely to listen to what she was saying. My intentions were honourable. I imagined I might learn the art of conversation from her, and thereafter be able to find interesting things to say to people.

I did find out, however, that the blond woman was saying whatever came to her mind not caring whether or not it interested her listener. She was mentioning one after the other, the best shows in Paris nightclubs, the best magazines to buy sweaters in London, how she broke her leg when skiing on Uludag and who else there that season. Yes, she was talking about trivial things with a vivacious expression on her face.

I found out too that there were a lot of people like me who did not know what to talk about at cocktails, as she always had a crowd surrounding her, listening.

Moreover, she always had waiters hovering over her with fresh drinks and plates of food while others never succeeded in catching the waiter's eye for a second drink.

She was indeed a true successful cocktail type.

I do believe that people are divided into specific types as home-type, business-type, small-gatherings-type, extensive-crowds-type, etc. And cocktails are so boring because, as the drinks offered, they bring together different varieties and types where the majority circulated miserably with painted smiles on their faces, glassy looks in their eyes and the manners of a lion confined in a cage.

Yes, cocktail parties are disappointing. Just as a case of peaches you ordered would disappoint you when you saw that different varieties were packed in it together.

TÜRK STANDARDLARI
ENSTİTÜSÜ ADINA
SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
T E L E F O N : 17 19 31 - 17 91 24/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 Lira	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL
------------------------	----------------------	----------------------

Kapak içeri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA		UÇAK POSTASI
Yıllık	12 Lira	Abone bedeline
6 aylık	6 Lira	uçak postası
Sayı	1 Lira	tücreti ilave edilir.